

Årsberättelse 2023

Socialnämnden

Beslutad av Socialnämnden, den 15 februari 2024

Innehåll

1. Förslag till beslut.....	3
2.1 Analys av verksamhetens resultat	4
2.2 Händelser av väsentlig betydelse	5
2.3 Förväntad utveckling 2024–2026	6
3. Nämndens bidrag till utveckling inom kommunens strategiska områden.....	8
3.1 Nämndens bidrag till Kommunfullmäktiges uppdrag samt strategiska mål.....	8
3.2 Övriga mål.....	19
4 Analysunderlag – ekonomi.....	20
4.1 Enheternas ekonomiska resultat	22
4.2 Intäkts- och kostnadsutveckling	23
4.3 Ekonomiskt resultat per verksamhet (verksamhetsindelning enligt SCB:s RS-kod)	25
4.4 Investeringar	28
5. Fem år i sammandrag.....	29
6. Bilagor.....	30
Bilaga 1 Beslutade åtgärder för en ekonomi i balans.....	30
Bilaga 3 Sammanfattning av nämndens måluppfyllelse.....	37
Bilaga 4 Beläggning eget utförande	42

1. Förslag till beslut

Socialnämndens Årsberättelse syftar till att redovisa resultatet av nämndens ekonomi för 2023. Rapporten innehåller även uppföljning och analys av arbetet med de nämndmål som fastställdes i Verksamhetsplan med budget, i förhållande till strategiska mål i ÖSB 2023.

Socialnämnden har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde säkerställa att grunduppdraget enligt nämndreglementet utförs, bidra till kommunens strategiska utveckling, arbeta med en systematisk kvalitetsutveckling av kommunens verksamhet samt upprätthålla god ekonomisk hushållning.

Verksamheten ska genomföra sitt grunduppdrag med god kvalitet och rättssäkerhet samt utveckla verksamheten mot de nämndmål Socialnämnden fastslagit. För att göra detta har verksamheterna ekonomiska och personella resurser som ska användas på ett effektivt sätt. Detta kräver bland annat att nämnden är en attraktiv arbetsgivare, bidrar till att kommunens lokaler nyttjas på ett effektivt sätt, samt med hjälp av digitalisering och annan kvalitetsutveckling utvecklar sin verksamhet.

Det ekonomiska resultatet för 2023 visar en negativ budgetavvikelse på 99,5 mnkr. Nämndens verksamheter i egen drift, exklusive ensamkommande barn och unga, redovisar en positiv avvikelse med 6,2 mnkr. Verksamheten för ensamkommande barn och unga har en lite avvikelse på 0,1 mnkr i plus. De insatser till enskilda som nämnden beslutar om och ansvarar för, men som utförs av andra än nämndens egen personal (externa köp) redovisar ett underskott på 105,7 mnkr mot budget.

Underskottet inom externa köp beror främst på totalt 70 fler genomsnittliga barn, ungdomar och vuxna i extern insats per dygn än vad budgetutrymmet tillåter, samtidigt som det genomsnittliga dygnspriset 2023 är 324 kr högre än 2022 vilket användes som utgångspunkt för budget.

Nämndens bedömning är att den ekonomiska ram som tilldelas inte täcker resursbehovet för individ- och familjeomsorgens lagstadgade insatser till barn, ungdomar och vuxna i behov av stöd enligt Socialtjänstlagen med kompletterande tvångslagstiftning (LVU och LVM). Nämnden och förvaltningen arbetar målinriktat för att motverka fortsatta kostnadsökningar, genom att tydliggöra kostnadsläget och utifrån analyser effektivisera verksamheten tillsammans med andra aktörer.

Socialförvaltningens förslag till Socialnämnden

1. Socialnämnden fastställer årsberättelse 2023.
2. Årsberättelsen överlämnas till Kommunstyrelsen för vidare hantering.
3. I syfte att säkerställa en ekonomi i balans får förvaltningen i uppdrag att fortsätta vidta åtgärder i enlighet med *Bilaga 1, Beslutade åtgärder*. Beslutade och vidtagna åtgärder ska löpande följas upp under året.

2. Områdeschefens bedömning och analys

2.1 Analys av verksamhetens resultat

Socialnämnden visar en negativ budgetavvikelse på 99,5 mnkr för 2023. Hela avvikelsen återfinns inom köp av extern vård och behandling där fler individer per dygn beviljats insats och till en högre genomsnittlig kostnad, än vad tilldelad ram täcker kostnaderna för.

De senaste årens ackumulerade underskott bedöms inte främst bero på ökade totalvolymen. Det har snarare skett en förändring i mixen mellan insatser som är olika resurskrävande. Samtidigt märks en högre grad av komplexitet¹ i många ärenden och därmed uppstår ett ökat resursbehov inom samma insatstyp, vilket ofta genererar en högre dygnskostnad och längre insatser.

I enlighet med nämndens ambition, och till skillnad mot de senaste åren, har nästan hela personalbudgeten för året utnyttjats, vilket ger förutsättningar för en högre effektivitet i handläggningen och på sikt en högre andel insatser i egen regi. Jämfört med 2022 bidrar detta dock till att nämndens totala nettokostnad har ökat med 116,6 mnkr.

Verksamhetens uppfattning är fortsatt att nämndens främsta möjlighet för att genomföra samma uppdrag utifrån samma ambitionsnivå som idag, och samtidigt säkerställa att den kommunala köpkraften räcker för målgruppernas behov, är genom att utföra en högre andel insatser i egen regi, vilket också skapar en högre grad av kontroll över process och kvalitet.

Flera kartläggande och verksamhetsutvecklande uppdrag pågår eller planeras för att åstadkomma detta. Utmaningen är att en högre andel insatser i egen regi av nödvändighet innebär en högre nivå av fasta kostnader i form av främst personal och lokaler. Även kommunens fleråriga process för lokalförsörjning är en utmaning.

För att säkra effektivitet vid en mer omfattande verksamhet i egen regi, behöver också i viss mån flexibiliteten minska i enskilda ärenden gällande individuella lösningar och matchning mot lämpligaste utförare utifrån individens behov och egna önskemål.

Nämnden bedöms bedriva sitt uppdrag med tillräcklig kvalitet utifrån de förutsättningar och utmaningar som råder i form av exempelvis ekonomiskt underskott, kompetensförsörjningsutmaningar och desinformationsspridningen om IFOs uppdrag. Bedömningen är att samtliga nämndmål i Verksamhetsplan med budget 2023 har uppfyllts, förutom målet kopplat till en budget i balans. Den höga måluppfyllelsen bedöms bero på verksamhetens ökade systematik i utvecklingsarbetet, med fokus på effektiviseringar.

2.1.1 Områdeschefen övriga inspel

Individ- och familjeomsorgen bevittnar och verkar i en snabb och oroande samhällsutveckling. Detta kan på sikt innebära utmaningar som ännu är

¹ Med komplexa ärenden avses barn, unga, vuxna och familjer med stor problematik av olika slag samtidigt. Där ses ofta kombinationer av missbruk, våld, bristande fysisk och känslomässig omsorg, utåtagerande beteende, nedsatt kognitiv funktion, självskadande beteende, betydande psykisk ohälsa. Individerna kräver ofta dygnet-runt-omsorg, hög kompetens och professionalitet i bemötande och behandling, samt lång tid för tillfrisknande och förändring. Där med innebär Socialnämndens insatser en hög dygnskostnad och långa vårdtider.

oöverskådliga. Redan idag innebär detta kostnadsökningar som på olika sätt motverkar de kostnadsminskningar som nämnden är ålagda att göra och döljer samtidigt effekten av det intensiva åtgärdsarbete som pågår.

Den bild av ungdomars kriminalitetsutveckling som lyfts fram nationellt, är påtaglig även i Örebro. Verksamheten uppmärksammar allt yngre barn och ungdomar med koppling till kriminella grupperingar och med värderingar som stödjer kriminella handlingar.

Verksamheten genomför också långt fler LVM-utredningar, gällande vuxna missbrukares behov av tvångsvård, än för ett par år sedan. Under 2023 har genomsnitt 20 LVM utredningar inletts per månad, att jämföra med 12 per månad under exempelvis 2020 och 2021.

Det är fortsatt en hög andel av de orosanmälningar som inkommer som avser barn och ungdomar som utsätts för eller bevittnar våld i sina nära relationer. Våldsutsatta vuxna och deras barn, som söker och får stöd av verksamheten har en alltmer komplex problematik där våldsutsattheten är det yttersta uttrycket för en icke fungerande vardag.

Verksamhetsområdets chefer och områdesledning behöver lägga mycket tid och energi på hantering av systematiska kampanjer mot nämndens uppdrag, och medborgares uttryck för frustration kopplat till enskilda ärenden. Situationen upplevs i perioder som allvarlig, men den ökade systematik i den interna hanteringen som utvecklats under året har underlättat.

Samtidigt skapar andra offentliga verksameters ekonomiska, bemanningsmässiga och organisatoriska situation risk för att Socialnämnden, inom ramen för nämndens yttersta ansvar för medborgarna, får stå för kostsamma insatser i väntan på andra huvudmäns insatser.

2.2 Händelser av väsentlig betydelse

I syfte att hantera nämndens kompetensförsörjningsutmaningar, och för att möjliggöra en rättssäker handläggning med effektiva flöden samt god genomströmning i insatser, finns den uttalade ambitionen att använda hela den personalbudget nämnden har fastställt. Under 2023 har detta lyckats och 99,6 % av budgeterade medel av nyttjats. Detta innebär dock att det höga kostnadsläget gällande externa köp inte längre kompenseras av tidigare överskott avseende personalkostnader, vilket visar sig i ett större totalt underskott för nämnden. Kompetensförsörjningsutmaningarna består främst i att kunna rekrytera medarbetare med relevant erfarenhet, som inte bara uppfyller de formella kraven. Detta gör att verksamheter periodvis har en hög andel medarbetare med mycket begränsad erfarenhet av yrket, målgruppen och organisationen vilket försenar effekten av en ökad bemanning.

Under året har beslut fattats som på fyra områden rör nämndes utbud av tjänster och insatser. Utformningen av narkotikateam har påbörjats, med SSPF-samordnare som nämndens ansvar. Nämnden har beslutat att utöka antalet nyktra stödboendeplatser. GVI (Gruppvåldsintervention) har gjorts till permanent strategi och därmed har Socialnämndens arbete med att tillhandahålla lätt tillgänglig rådgivning samt sociala insatser till målgruppen blivit ordinarie verksamhet. Nämndens lokalt baserade verksamhet i Vivalla har fått en ny inriktning och en nystart. Därutöver har satsningen på Särskilt kvalificerade kontaktpersoner förlängts, utifrån att utvärdering pekar mot goda effekter för målgruppen unga som riskerar utveckla en kriminell livsstil.

Under 2023 ökade den lokalt baserade desinformationsspridningen om IFOs uppdrag och verksamhet i omfattning. Konsekvenserna har inneburit återkommande bedömningar och hantering av hot, risk och säkerhet, med personlarm och vaktarrondering i såväl verksamhetslokaler som privata hemmiljöer. Situationen har en betydande påverkan på många i sitt dagliga uppdrag, men också ledningsresurser och ekonomi. Verksamheten ser att förutsättningar för personalförsörjning, den medborgarnära verksamheten och en rättssäker handläggning i förlängningen riskerar att påverkas.

I oktober förändrades kollektivavtalets regler avseende medarbetares rätt till schemalagd dygnsvila, som en anpassning till EU:s arbetstidsdirektiv. Detta påverkar verksamheter vars personal även arbetar andra tider än kontorstider. För Socialjouren har förändringarna inneburit en utökad grundbemanning, samt reviderat avtal inom den avtalssamverkan som finns med en rad länskommuner. Nämndens boendeverksamheter och fältgruppen har under året kunnat hantera förändringarna inom befintlig bemanning, dock med förväntad kostnadsökning för korttidsvikarier och med minskad flexibilitet gentemot medborgare. I HVB-verksamheten blev det blivit nödvändigt med två vakna nattmedarbetare per nämndens tre HVB-hem. Verksamheten har därför behövt utökas med nio årsarbetare, drygt 5 mnkr i budget 2024. På sikt väntas regleringen också ge högre dygnspris för extern HVB-vård. Generellt finns också en risk för att attraktiviteten för schemalagda tjänster påverkas och därmed ökar kompetensförsörjningsutmaningen.

Precis som övriga samhället har nämnden sett ekonomiska konsekvenser av inflation och generell kostnadsökning. Detta blir särskilt utmanande när verksamheten sedan flera år har ett betydande underskott. Samhällsutvecklingen försvårar nämndens uppdrag i målkonflikten mellan det yttersta ansvaret för kommuninnevånarna och förväntan på en ekonomi i balans. Detta har lett till att nämnden under året ökat sitt fokus på uppföljning av effektivitet och insatskostnader.

2.3 Förväntad utveckling 2024–2026

Socialtjänsten och Socialnämndens ansvarsområde är inne i en tid av förändring, för att möta välfärdens resursutmaningar och de sociala utmaningar som finns i dagens samhälls- och familjeliv. På nationell nivå fortgår beredningen av förslag till ny Socialtjänstlag med planerad implementering 2025. Samtidigt bereds ny fördelning av ansvaret för missbruksvård, mellan socialtjänst och hälso- och sjukvård. Inom fältet för brottsförebyggande och kriminalitetsbeivrande arbete bereds en lång rad förslag på förändringar som väntas påverka socialtjänstens uppdrag och arbete.

Under 2024 väntas ambitionshöjande regleringar kring skydd för våldsutsatta barn och vuxna. För detta finns beslut om utökning av det generella statsbidraget. Verksamhetens uppfattning går i linje med SKRs bedömning att ambitionshöjningen för målgruppen innebär en mycket större kostnadsökning än justeringen av statsbidraget signalerar. Snart när hela den kommunala kostnaden för våldsutsatta barn och vuxna finns hos Socialnämnden, och nämndens resursbehov för handläggning och köp av platser i skyddat boende väntas öka kraftigt.

Den reformperiod som väntas kommer påverka såväl lagstiftning, socialnämndens ansvar, organisering och arbetsätt, som processer och samverkanstrukturer. Det innebär att Socialnämndens verksamheter de närmaste åren kan antas behöva hantera större förändringar på lokala, regionala och nationella initiativ.

Utvecklingsarbetet som initieras nationellt har också en tydlig koppling till omställningsarbetet till Nära vård. Frågor om gränsdragningar mellan verksamheters ansvar respektive uppdrag och möjligheter till samarbete kring enskilda, såväl inom

kommunen som i relation till andra aktörer, är fortsatt utmanande. Offentliga verksamheters ekonomiska, bemanningsmässiga och organisatoriska situation skapar risk för att Socialnämnden, inom ramen för nämndens yttersta ansvar för medborgarna, får stå för kostsamma insatser i väntan på andra huvudmäns insatser. Under perioden kommer arbetet fortgå med utveckling av samverkan, integrerade verksamheter och gemensamma arbetsätt inom ramen för den nya Socialförvaltningen.

Arbetet inom NOD-projektet har påverkan på verksamheterna såväl nu som framåt. Dels påverkas möjligheterna till förändringar i nuvarande lokaler som egentligen krävs för utveckling av verksamheten och för att säkerställa arbetsmiljön, dels väntas nya typer av lokallösningar innebära stora förändringar i arbetsätt och arbetsvardag för medarbetarna.

Nämnden ser i verksamheten signaler på konsekvenser av den ekonomiskt osäkra tid som Sverige och omvärlden är i. Individuell och kollektiv stress riskerar att öka belastningen på redan utsatta grupper och familjer. På sikt kan det ge en betydande påverkan för många av de målgrupper nämnden möter, rörande exempelvis barns utsatthet och missbruk.

Därutöver måste Socialnämnden ha förmåga att möta förändringar och akuta händelser såväl lokalt som i omvärlden. Det krävs även förmåga och pedagogiska ansträngningar att möta den opinionsbildning som pågår kring den svenska socialtjänstens uppdrag rörande barn i behov av skydd och stöd. Det senare ger även ökade kostnader för bevakning, samt bidrar till ytterligare utmaningar gällande kompetensförsörjning och nämndens möjligheter att motivera familjer och enskilda till nödvändiga insatser.

Internt pågår ett intensivt arbete med en lång rad åtgärder för att göra verksamheten mer effektiv och hålla tillbaka volymerna av kostnadsdrivande externa insatser. Systematiken i utvecklingsarbetet kommer öka och kan väntas ge såväl kvalitativa som ekonomiska effekter.

3. Nämndens bidrag till utveckling inom kommunens strategiska områden

Socialnämnden har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde

- säkerställa att grunduppdraget enligt nämndreglementet utförs,
- bidra till utveckling inom Kommunfullmäktiges strategiska mål i Övergripande strategier och budget (ÖSB),
- arbeta med en systematisk kvalitetsutveckling av kommunens verksamhet och
- upprätthålla god ekonomisk hushållning. Vid konflikt mellan ekonomi och verksamhet, är det ekonomin som utgör gränsen för verksamhetens omfattning.

Detta utförs i enlighet med den politiska ambitionen och de principer som ÖSB förmedlar. God ekonomisk hushållning säkerställs huvudsakligen i grunduppdraget och uppnås om nämnden utför sin verksamhet väl, kan betala för den och inte skjuter över betalningsansvaret på framtiden. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs också en god planering av nämndens resurser.

I avsnitt 3.1 sker dels uppföljning av nämndens mål relaterade till de strategiska mål fullmäktige angett att nämnden ska bidra till, dels uppföljning av de uppdrag nämnden tilldelats.

I avsnitt 3.2 sker uppföljning av de nämndmål som inte är direkt relaterade till något av Kommunfullmäktiges strategiska mål.

3.1 Nämndens bidrag till Kommunfullmäktiges uppdrag samt strategiska mål

3.1.1 Utgångspunkter för Örebro kommuns verksamhet

I detta avsnitt redovisas nämndens bidrag till de två strategiska mål som utgör utgångspunkter för Örebro kommuns verksamhet.

Strategiskt mål 1: Varje nämnd ska ha en budget i balans och dess verksamheter ska bidra till en god ekonomisk hushållning

Socialnämndens största utmaning är att säkerställa att medarbetartid och ekonomiskt utrymme finns för att fullgöra kommunens skyldigheter enligt lag och nämndens uppgifter enligt reglemente.

2017 hade Socialnämnden senast en ekonomisk resurstilldelning som täckte kostnaderna för uppdraget om att tillhandahålla förebyggande och tidiga sociala insatser, myndighetsutövning och biståndsbedömda insatser i form av skydd, stöd, vård och behandling till medborgare. Sedan har Örebro kommuns befolkning ökat med 6 procent. Antalet personer med insats från nämnden har under samma period ökat med ca 17%. Ungefär 4 000 individer utreds årligen av nämnden, drygt 2 000 unika personer får en biståndsbeslutad insats. Ca 40% av utredningarna rör barn 0–12 år, och nästan 70 % av insatserna går till barn och ungdomar.

De senaste årens ackumulerade underskott bedöms inte främst bero på ökade totalvolymen. Det har snarare skett en förändring i mixen mellan insatser som är olika resurskrävande. Samtidigt märks en högre grad av komplexitet i många ärenden och

därmed uppstår ett ökat resursbehov inom samma insatstyp, vilket ofta genererar en högre dygnskostnad och längre insatser.

År 2022 avslutades med en negativ budgetavvikelse för externvård och behandling på ca 54 mnkr. Arbetet med att söka effektiviseringsmöjligheter i såväl processer som insatser har pågått under många år, varpå stora och små satsningar och justeringar gjorts årligen och löpande.

Socialnämndens fokus för 2023 års utveckling med direkt koppling till att minska nämndens kostnader har varit att öka andelen placeringsinsatser i egen regi, samt öka kostnadsmedvetenheten hos medarbetare och chefer med delegation att fatta beslut i individärenden.

Nämndmål: Socialnämndens kostnader överskrider inte det ekonomiska utrymmet.

Måluppfyllelse	
Uppfylls	Uppfylls ej
	X

För att nämndmålet ska betraktas som uppnått för 2023 ska båda indikatorerna nått sina målvärden.

Indikatorer för uppföljning av målet	Typ av heldygnsinsats	Utfall 2022	Mål 2023	Utfall 2023
2023 finns en högre andel resursdygn i nämndens egen regi än 2022, avseende heldygnsinsatser där internt utförande finns.	-HVB, ungdom 15-21år, internt utförande	50%	Öka	50%
	-Stödboende 16-21 år, internt utförande	61%	Öka	53%
	-Stadigvarande familjehemsvård barn och ungdom, internt utförande	69%	Öka	72%
	-Stödboende vuxna missbruk, internt utförande	68%	Öka	61%
			Målvärde 2023	Utfall 2023
			Minst 1 typ har ökat	Uppnått
Områdesledningen har fastställt struktur och systematik för att säkerställa kostnadsmedvetenhet hos medarbetare med delegerad beslutsrätt i individärenden.			Strukturen är redovisad för ordf/presidium	Utfört

Nämndmålet för 2023 anses inte uppfyllt, trots att indikatorernas målvärden uppnåtts.

Den dyraste insatsen som följs genom indikatorn (HVB) ligger på samma nivå som 2022. Under året har en justering genomförts för att kunna ta emot en bredare målgrupp i nämndens egna HVB-hem. Antalet insatsdygn i Stödboende för unga har ökat med ca 50% mellan 2022 och 2023, medan volymen i HVB är kvar på samma nivå. Det är därmed i insatsen stödboende ökningen syns av ungdomar med behov av personnära stöd och behandling. Schablonkostnaden för stödboende är generellt avsevärt lägre än för HVB, och ökningen av stödboendevolymen kan därför ses som kostnadsökningsdämpande. Den interna verksamheten med stödboende för unga är föremål för en genomlysning som väntas resultera i justeringar i utförandet för att öka förutsättningarna att ta emot fler individer i verksamheten, och därmed minska volymen i såväl HVB som externa stödboenden.

Andelen interna dygn i stadigvarande familjehemsvård var 2023 högre än 2022, och därmed har indikatorns målvärde uppnåtts. Det indikerar att den kostnadsdrivande utvecklingen som nämnden sett under ett par år, med en växande andel dygn i extern familjehemsvård – skulle ha brutits. Dock är måttet missvisade eftersom antalet dygn i

stadigvarande vård har sjunkit, till förmån för jourplaceringar – vilket påverkar andelsförhållandet. Jourhemsplaceringar finns fortsatt i allt för stor omfattning i konsulentstödda lösningar, och många av dem förväntas övergå i stadigvarande vård i extern lösning. Detta utifrån en individuell bedömning om barnets bästa med hänsyn taget till eventuell anknytning i familjen efter en lång jourplacering. Det långsiktiga utvecklingsarbete som har bedrivits de senaste åren fortsätter, med en lång rad olika aktiviteter och perspektiv på familjehemsverksamheten.

Under 2024 väntas andelen vuxna missbrukare i internt stödboende öka, utifrån det beslut om utökning av antalet interna platser som nämnden fattade under året.

Verksamheten har under året arbetat med att öka kostnadsmedvetenheten i organisationen genom en ökad systematik i kontrollen över kostnader, prognosarbete och åtgärder vid avvikelser. Dessutom har effektiviseringsarbetet utvecklats med krav på effektplan innan satsningar/åtgärder och uppföljning med effektanalyser.

Nämndens ekonomiska situation bedöms i huvudsak bero på att de senaste årens förändringar i kommuninnevärnans behov och den alltmer komplexa problembilden som verksamheten hanterar, är mer resurskrävande än vad nämndens tilldelade ekonomiska ram räcker till. I denna bedömning finns många parametrar och variationer i orsaker och åtgärder. Verksamheterna arbetar aktivt och långsiktigt med en lång rad åtgärder och genomlysningar i syfte att motverka fortsatta kostnadsökningar.

Strategiskt mål 2: Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en trygg och säker arbetsmiljö som bidrar till ett hållbart arbetsliv

Under 2022 ökade nämndens kompetensförsörjningsutmaningar, vilka har kvarstått under 2023. Utmaningen består främst i att kunna rekrytera medarbetare med relevant erfarenhet, som inte bara uppfyller de formella kraven. Utmaningen är särskilt stor i verksamheter med schemalagt arbetstid utanför kontorstider.

När verksamheter periodvis har en hög andel medarbetare med mycket begränsad erfarenhet av yrket, målgruppen och organisationen riskerar det få negativa effekter på flödet i handläggningen och tillgången till resurser för interna insatser, samtidigt ställer det höga krav på goda förutsättningar i ledarskapet.

Utmaningar med kompetensförsörjning skapar ibland också svårigheter att uppfylla de förväntningar som finns på att agera för att förhindra och åtgärda synliga samhällsutmaningar. Samtidigt tar rekryteringsarbete mycket tid från chefernas arbete med bland annat kvalitetssäkring och verksamhetsutveckling.

Ambitionen och prioriteringen att nyttja den tilldelade personalbudgeten bidrar till större trygghet i organisationen, vilket påverkar förmågan att utföra fler insatser i egen regi och samtidigt verka för att omfattande externa insatser inte pågår längre än nödvändigt.

Målet att vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en trygg och säker arbetsmiljö utmanas dock också av omvärldsfaktorer utanför nämndens kontroll, så som upplevelser av hot och hat till följd av desinformationsspridningen om IFOs uppdrag och verksamhet.

Nämndmål: Socialnämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Måluppfyllelse	
Uppfylls	Uppfylls ej
X	

För att nämndmålet ska betraktas som uppnått för 2023 ska båda indikatorerna nått sina målvärden.

Indikatorer för uppföljning av målet		Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2023	Utfall 2023
Nämndens totala HME-värde	Totalt	75	78	78	Samma eller högre än 2022.	78
	Kvinnor		78	78		79
	Män		80	78		77
Områdesledningen har fastställt en beskrivning av pågående och planerade åtgärder för att öka förmågan att rekrytera och behålla personal med relevant erfarenhet.					Sammanställning av åtgärder är redovisad för ord/ presidium.	Utfört

Nämndmålet för 2023 anses uppfyllt. Utvecklingen av enheternas HME signalerar att den ökade systematiken i arbetsmiljöarbetet som myndighetsverksamhet under skapat tillsammans med HR-avdelningen har varit framgångsrikt. En inventering har gjorts över pågående och planerade åtgärder på området. Detta kommer fungera som ett underlag för den Kompetensförsörjningsplan som ska tas fram under 2024.

Utöver indikatorerna följs utvecklingen mot målet genom bland annat resultat från arbetsmängdsmätning, personalomsättning (externa avgångar som visar på kommunens attraktivitet) och medarbetares frånvaro.

Den totala sjukfrånvaron är efter några år på högre nivåer, åter på samma nivå som före pandemin, 5,9 % av arbetstiden, vilket är något lägre än för hela kommunen.

Personalomsättningen, mätt genom tillsvidareanställda medarbetare som slutar i kommunen ("externa avgångar"), ligger för 2023 på 10,3 %. Det är något högre än Örebro kommun som helhet, men lägre än för nämnden de senaste åren.

Arbetsmängdsmätningen visar ett fortsatt stabilt läge runt önskvärd nivå inom öppenvårdsverksamheterna. Inom myndighetsverksamheten syns ett fortsatt högt läge, men nivåerna har inte fortsatt öka under 2023 (se även kapitel 4, Verksamhetsförutsättningar). Effekterna av förstärkningar vid framför allt utredning vuxen syns inte ännu. Det beror på att nya medarbetare ofta saknar erfarenhet och därmed inte kan väntas hantera samma belastning som de erfarna medarbetare som slutat, samtidigt har verksamheten legat efter i handläggningen pga vakanser och hanterar därmed eftersläpande uppgifter.

I december 2023 genomfördes en kommungemensam enkät om kränkande särbehandling. I den uppger 6% av Socialnämndens medarbetare att hen blivit utsatt för kränkande särbehandling av chef eller kollega under de senaste 12 månaderna. Det är en lägre andel än de föregående undersökningarna 2020 och 2018 (strax över 10%), samt lägre än kommuntotalen 2023 på 11%. Bedömning om åtgärder för att stödja den trots allt positiva utvecklingen kommer göras under början av 2024.

3.1.2 Strategiskt område: Lärande, utbildning och arbetsmarknad

Strategiskt mål 5: Det ska råda nolltolerans mot mobbing och kränkande behandling

Inga barn, ungdomar och vuxna som för kort eller lång tid får skydd, stöd, vård eller behandling inom nämndens ansvarsområde ska där utsättas för mobbing eller kränkande behandling. Nämnden ska bedriva ett aktivt arbete för att motverka detta, upptäcka när det trots allt sker, åtgärda situationen och följa upp åtgärderna.

Nämndmål: Socialnämnden har ett systematiskt arbetsätt för att uppmärksamma och åtgärda avvikelser.

Måluppfyllelse	
Uppfylls	Uppfylls ej
X	

Indikatorer för uppföljning av målet	Målvärde 2023	Utfall 2023
Områdesledningen har fastställt en struktur och systematik för att åtgärda avvikelser och följa upp genomförandet av dessa åtgärder.	Strukturen är redovisad för ordf/presidium.	Utfört

Nämndmålet för 2023 anses uppfyllt. Under 2024 kommer en ny version av verksamhetssystemet införas, där det finns en modul för att på ett systematiskt sätt rapportera och hantera avvikelser. Detta, tillsammans med redan befintliga processer för exempelvis Lex Sarah, ger en sammanhållen struktur.

Strategiskt mål 6: Kommuninvånare som står utanför arbetsmarknaden ska snabbare komma i egen försörjning

Sysselsättning och vardagsstruktur med positiva sociala sammanhang är en avgörande del i arbetet med vuxna som behöver stöd för rehabilitering vid exempelvis missbruk, men även för unga som på grund av andra sociala utmaningar inte tar sin in på arbetsmarknaden den gängse vägen. Många gånger står dessa personer väldigt långt ifrån arbetsmarknaden och behöver ett sammanhållet stöd för att komma i egen försörjning.

Socialnämndens verksamheter och Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen (GAF) har idag strukturer för strategiskt samarbete, och överenskommelser för ansvar i handläggning rörande vissa målgrupper. Detta behöver utvecklas för att säkerställa ett enkelt och välkänt arbetsätt, för att socialnämndens bättre ska kunna stödja enskilda i sina kontakter med GAF.

Nämndmål: Socialnämnden ger vid behov enskilda stöd att etablera kontakt med Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden.

Måluppfyllelse	
Uppfylls	Uppfylls ej
X	

Indikatorer för uppföljning av målet	Målvärde 2023	Utfall 2023
En skriftlig beskrivning över strukturer för samordning kring enskilda har fastställts gemensamt med GAF.	Strukturen är redovisad för ordf/presidium.	Utfört

Nämndmålet för 2023 anses uppfyllt. Verksamheten har tillsammans med Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningens Verksamhetsområde Försörjning upprättat en

struktur för aktuella samverkansforum mellan förvaltningarnas verksamheter. Syftet är att underlätta samordning i enskilda ärenden, och underlätta medborgarens kontakter. Verksamheterna har återkommande övergripande samverkansmöten som fungerar som styrning och uppföljning av övriga forum, så att dessa löpande utvecklar de gemensamma processerna.

Strategiskt mål 7: Antal och andel personer som är beroende av långvarigt försörjningsstöd ska minska * GEH-mål

Många familjer och enskilda som har en svårare social situation och mer omfattande insatser från socialnämnden är längre perioder även beroende av försörjningsstöd. En förutsägbar ekonomisk situation är ofta en nödvändig bas för att förändra sin vardagsituation och sitt mående, för att i kommande nästa steg etablera en sysselsättning och närma sig arbetsmarknaden. Socialnämndens verksamheter erfar återkommande att den process som är normen kring ansökning, handläggning och bedömning av försörjningsstöd är utmanande för personer i akut eller långvarig social problematik.

Socialnämndens verksamheter och Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen (GAF) har idag strukturer för strategiskt samarbete, och överenskommelser för ansvar i handläggning rörande vissa målgrupper. Detta behöver utvecklas för att säkerställa ett enkelt och välkänt arbetssätt, för att socialnämndens bättre ska kunna stödja enskilda i sina kontakter med GAF.

Nämndmål: Socialnämnden ger vid behov enskilda stöd att etablera kontakt med Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden.

Måluppfyllelse	
Uppfylls	Uppfylls ej
X	

Indikatorer för uppföljning av målet	Målvärde 2023	Utfall 2023
En skriftlig beskrivning över strukturer för samordning kring enskilda har fastställts gemensamt med GAF.	Strukturen är redovisad för ordf/presidium.	Utfört

Nämndmålet för 2023 anses uppfyllt. Verksamheten har tillsammans med Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningens Verksamhetsområde Försörjning upprättat en struktur för aktuella samverkansforum mellan förvaltningarnas verksamheter. Syftet är att underlätta samordning i enskilda ärenden, och underlätta medborgarens kontakter. Verksamheterna har återkommande övergripande samverkansmöten som fungerar som styrning och uppföljning av övriga forum, så att dessa löpande utvecklar de gemensamma processerna.

3.1.3 Strategiskt område: Ett tryggt Örebro genom hela livet

I detta avsnitt redovisas nämndens bidrag till de strategiska målen Socialnämnden berörs av inom området Ett tryggt Örebro genom hela livet.

Strategiskt mål 8: Örebro kommun ska förebygga och motverka utanförskap, psykisk ohälsa och social utsatthet

I princip alla insatser nämnden tillhandahåller i form av uppsökande arbete, skydd, stöd, vård och behandling går ut på att minska och motverka utanförskap, psykisk ohälsa och social utsatthet. I sammanhanget är de verksamheter och insatser som kan tillhandahållas utan föregående biståndsbedömning väsentliga för medborgarnas tillgång till stöd.

Även många civila aktörer gör avgörande skillnad för medborgare i behov av stöd för att förebygga, minska och motverka utanförskap, psykisk ohälsa och social utsatthet. Från 2023 fick Socialnämnden ansvar för några ytterligare av de avtal kommunen har med civila aktörer inom det sociala området. Genom avtalen väntas verksamheterna möta medborgare i social utsatthet, på uppdrag av och i samarbete med kommunen.

Nämndmål: Socialnämnden tillhandahåller, med utgångspunkt i evidensbaserad praktik, insatser som förebygger och motverkar utanförskap, psykisk ohälsa och social utsatthet.

Måluppfyllelse	
Uppfylls	Uppfylls ej
X	

Inom Socialnämndens finns en rad små och lite större verksamheter som tillhandahåller lätt tillgängligt råd, stöd och service till medborgare utan biståndsbeslut; Familjecentraler, Sputnik, Unga mammor och pappor, Medling vid brott, Stödcentrum för unga brottsoffer, Föräldrarefön, Fältgruppen, Föräldrakurser, Skolverksamheten, Maria Ungdom, Öppen ingång för vuxna med riskbruk och beroende, Råd och stöd till anhöriga, Budget- och skuldrådgivning.

Socialnämnden har sedan 2023 även ansvaret för de avtal/IOP kommunen upprättat med civila aktörer på området; Kvinnohuset, Bostad först, Eksam och Stadsmissionen.

Dessa avtal och verksamheter bidrar på olika vis till att förebygga och motverka utanförskap, psykisk ohälsa och social utsatthet.

I tabellen listas ett urval verksamheter/insatser för att exemplifiera ur nämndens interna bredd. För att nämndmålet ska betraktas som uppnått för 2023 ska volymen i listade verksamheter vara minst 80% av volymen 2022.

Indikatorer för uppföljning av målet		Utfall 2022	Utfall 2023
Medborgare får under året stöd via öppna insatser som är relevanta för att nå målet.	Härbärke, gästnätter (Gnistan+Hjorten)	2295+836 =3131	2522+699 =3221
	Trygga föräldrar, deltagare i föräldrakurs	25	36
	Maria ungdom, kontakter via öppen ingång	61	62
	Familjecentraler, deltagande familjer	2978	2887

Nämndmålet för 2023 anses uppfyllt. Familjecentralerna hade 2023 ett totalt deltagartal på drygt 50 500, fördelat på nästan 2 900 familjer. Deltagandet ökade med mer än 10 000 tillfällen jämfört med 2022. Även om det finns flera orsaker till ökningen, så märker flera familjecentraler ökad besöksfrekvens till gratis lekmiljöer och billigt fika vid den öppna verksamheten, som kopplas till ekonomiska utmaningar hos familjerna.

Nämnden utvecklar löpande de öppna och lättillgängliga verksamheterna. Ett exempel under 2023 är utvecklingen av *Råd och stöd Vivalda* (se strategiskt mål 11).

Strategiskt mål 9: Valfärden i Örebro kommun ska hålla hög kvalitet * GEH-mål

Socialnämndens verksamheter ska hålla hög kvalitet. Det innebär bland annat rättssäkra processer och beslut, välfungerande intern o extern samverkan med medborgaren i centrum och utförande av insatser med utgångspunkt i evidensbaserad praktik.

För att understödja socialtjänstens systematik i kvalitetsarbetet har Socialstyrelsen utformat föreskrifter och allmänna råd på området. För att säkerställa att föreskriften kan följas har kommunen upphandlat ett systemstöd.

Nämnden har under några år haft en utmaning i att upprätthålla systematik i det systematiska kvalitetsarbetet. Under 2023 gjordes ett omtag för att säkerställa efterlevnad av föreskriften och att exempelvis rutiner och stöddokument i IT-stödet upplevs som tillgängliga och stödjande för medarbetarna.

Nämndmål: Socialnämnden har ett systematiskt kvalitetsarbete.

Måluppfyllelse	
Uppfylls	Uppfylls ej
X	

Indikatorer för uppföljning av målet		Utfall 2022	Utfall 2023
De fem kravdelarna i författningen SOSFS 2011:9 finns på plats i IT-stödet för kvalitetsledningssystem.	Verksamhetsbeskrivning	Saknas	Finns
	Lagkravlista	Saknas	Finns
	Processer	Finns till viss del	Finns
	Rutiner	Finns till viss del	Finns
	Systematiskt förbättringsarbete	Finns till viss del	Finns
		Målvärde 2023	Utfall 2023
	5 av 5 delar	5 av 5 delar	
Kommentar: Verksamhetens <u>processer</u> har identifierats, vissa uppdateringar kvarstår. Det <u>systematiska förbättringsarbetet</u> bedrivs i huvudsak utanför IT-stödet för kvalitetsledningssystem, men likväl i enlighet med SOSFS 2011:9.			

Nämndmålet för 2023 anses uppfyllt, i form av att författningens formella krav på socialtjänstens kvalitetsledningssystem är uppfyllda. När den nya versionen av verksamhetssystemet införs under 2024, kommer systemets förbättrade möjligheter för avvikelshantering nyttjas. Se även nämndmålet Socialnämnden har ett systematiskt arbetssätt för att uppmärksamma och åtgärda avvikelser, under strategiskt mål 5.

Alla delar i det systematiska kvalitetsarbetet är föränderliga vilket innebär att arbetet med att skapa och upprätthålla ett relevant kvalitetsledningssystem med nödvändighet bedrivs kontinuerligt. Med en systematik på plats finns bättre förutsättningar för att säkerställa en hög kvalitet, samt upptäcka och åtgärda brister som uppstår.

Strategiskt mål 10: Det ska vara tryggt att bo, leva och verka i Örebro kommun

För Socialnämnden finns många ingångspunkter till det strategiska målet. Inte minst då kommunen under 2023 fick ett tydligare lagstadgat ansvar angående brottsförebyggande arbete, och en stor del av nämndens målgrupper i olika grad är utsatta för brott eller själva är brottsaktiva.

I detta är deltagande i ÖreBRÅs arbete prioriterat, liksom delaktighet i arbetet med att kartlägga kommunens socialt brottsförebyggande insatser (kallat KOMPASS).

En annan aspekt av det strategiska målet är att medborgare ska känna sig trygga med att söka hjälp hos Socialnämndens verksamheter. Nämnden behöver öka sin pedagogiska förmåga att visa på nämndens möjligheter till stöd. Syftet är att motverka en bild av socialtjänstens uppdrag som skapar rädsla och som i skrivande stund påverkas av den desinformationskampanj, samt nationella och lokala opinionsbildning som pågår.

Vad gäller stöd till kvinnor och deras barn, som utsatts för våld i nära relation utökade nämnden inför 2023 sin verksamhet genom övertagande av kommunens avtal med Kvinnohuset i Örebro. Där bedrivs skyddat boende samt samtalsmottagning utan biståndsprövning till kvinnor som utsatts för någon form av våld eller sexuella övergrepp, samt deras anhöriga.

Nämndmål: Socialnämnden säkerställer att personer som söker hjälp för att de utsätts för eller riskerar utsättas för hot och våld, får skydd och stöd i skäligen tid.

Måluppfyllelse	
Uppfylls	Uppfylls ej
X	

För att nämndmålet ska betraktas som uppnått för 2023 ska alla tre indikatorerna nått sina målvärden.

Indikatorer för uppföljning av målet	Utfall 2022	Målvärde 2023	Utfall 2023
Tiden mellan ansökan om stöd och verkställighet hos den interna utföraren.	158 dagar	Kortare än 2022	58 dagar
Kunskap finns om antalet medföljande barn i skyddat boende.	--	Mätning genomförs	34 barn
Personer som kartlagts inom GVI och vill bryta med en kriminell livsstil får lätt tillgängligt stöd/serviceinsats.	8 personer	Antalet personer som ges stöd motsvarar efterfrågan	13 personer
Kommentarer			
<p><u>Indikator 1:</u> Mätningen avser insatser hos Centrum mot våld i nära relation (CMV). Utfallet baseras på mätperioder och avser ärenden där insats inletts under mätperioden. Under 2023 prövades ett mer strukturerat arbetssätt för att löpande prioritera ärenden utifrån behov. Mätmetod av väntetiden för ärenden som inte prioriterats till kontakt inom mätperioden kvarstår att utveckla under 2024. Samtalsstöd till våldsutsatta och deras anhöriga finns också tillgängligt via det avtal Socialnämnden har med Kvinnohuset i Örebro, och deras samtalsmottagning. Där kan visst stöd ges under väntetiden till kontakt med CMV.</p> <p><u>Indikator 2:</u> Utfallet avser ett givet datum, dvs en ögonblicksbild. Inflödet av barn som medföljer till skyddat boende varierar stort men beräknas igenomsnitt till sju barn per månad.</p> <p><u>Indikator 3:</u> Arbetet utifrån GVI gick in i aktiv fas i oktober 2022. Under 2022 och 2023 har sammanlagt ett 80-tal av polisen identifierade och utvalda personer fått personlig information om möjligheten till socialt stöd för att bryta med en kriminell livsstil. Alla GVI-kartlagda som önskar stöd tas emot i serviceinsats. Så väl IFOs som andra kommunala insatser behöver fortsätta utvecklas för att tillgodose de enskilda behoven av stöd och behandling. Målgruppen är fortfarande ny för många verksamheter.</p>			

Nämndmålet för 2023 anses uppfyllt då indikatorernas målvärden uppnåtts. Utvecklingsarbetet för att säkerställa kommuninvånarens skydd mot hot och våld fortsätter.

Under 2024 väntas ny lagstiftning som på ett genomgripande sätt kommer förändra förutsättningarna rörande insatser i skyddat boende, bland annat rörande barn. I förberedelserna för detta har behov identifierats av utökad samverkan och samordning med såväl skola som hälso- och sjukvård.

Erfarenheterna från arbetet med GVI visar på behov av att utveckla nämndens eget utbud av socialt stöd till personer som vill bryta en kriminell livsstil. Utvecklingen sker i samverkan med Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden, för att underlätta legal försörjning och tillträde till utbildning och arbetsmarknad.

Nämndmål: Socialnämnden säkerställer att personer som söker och beviljas hjälp för missbruksproblem får stöd eller behandling i skälig tid.

Måluppfyllelse	
Uppfylls	Uppfylls ej
X	

Indikatorer för uppföljning av målet	Utfall 2022	Målvärde 2023	Utfall 2023
Tiden mellan ansökan om stöd och verkställighet hos den interna utföraren.	55 dagar	Kortare än 2022	50 dagar
Kommentar: Mättet avser missbruksbehandling hos Öppenvård vuxna. Utfallet är ett genomsnitt, baseras på mätperioder om två månader och avser ärenden där insats inletts under mätperioden.			

Nämndmålet för 2023 anses uppfyllt då indikatorns målvärde uppnåts. Mätningen har gett tidigare okänd information om faktisk väntetid för medborgare. Utifrån resultatet har möjligheter till justeringar i arbetssätt identifierats, som kan leda till att tiden kortas ytterligare och därmed genomströmningen öka. Effekter bygger på ett tätt samarbete mellan myndighetsutövning och det egna utförandet.

Strategiskt mål 11: Örebro kommun ska inte ha några utsatta områden, riskområden eller särskilt utsatta områden

Under 2023 var nämndens fokus inom det strategiska målet på att bedriva ett ändamålsenligt lokalt baserat socialt arbete i Vivalla, och samtidigt bidra i uppdraget att få bort Vivalla från polisens lista över särskilt utsatta områden. Nämndens reguljära arbete fortsätter i övriga utsatta områden, med ett riktat förebyggande arbete bland annat inom ramen för Partnerskap Örebro, samt genom insatser till enskilda.

Med utgångspunkt i utvecklingsarbetet i Vivalla ser nämnden det som önskvärt att på sikt undersöka förutsättningarna för ett lokalt baserat socialt arbete i fler bostadsområden.

Nämndmål: Socialnämnden har verksamhet som i samarbete med andra bedriver socialt arbete i Vivalla.

Måluppfyllelse	
Uppfylls	Uppfylls ej
X	

Indikatorer för uppföljning av målet	Målvärde 2023	Utfall 2023
Områdesledningen har tagit fram en beskrivning av verksamheten och plan för fortsatt utveckling.	Planering o genomförande redovisas återkommande för ordf/presidium.	Utfört

Nämndmålet för 2023 anses uppfyllt. Nämndens politiska ledning har under året fått löpande information om arbetet med att återetablera en lokalt baserad verksamhet i Vivalla.

I början av 2023 samlokaliseras personalen vid Socialkontor Vivalla med övriga myndighetsutövande personal på Ribbingsgatan. Förflyttningen beslutades utifrån en riskanalys där betydande brister i arbetsmiljö och säkerhet identifierades, vilket tidsmässigt sammanföll med att Arbetsmiljöverket bedömde att verksamhetens lokaler inte var ändamålsenliga.

Verksamheten heter nu *Råd och stöd Vivalla*, och har det övergripande syftet att bedriva en relevant individ- och familjeomsorg som är nära familjerna, med fokus på föräldraskap och yngre åldrar.

Under hösten har en samverkansinriktad verksamhet byggts upp, med målet att ge föräldrar och familjer attraktiva erbjudanden om att tillhandahålla lättillgängligt stöd. Arbetet ska bedrivas nätverksinriktat och relationsskapande, genom ett lättillgängligt stöd i tidigare skede. Ett nära samarbete har etablerats med förskolor och skola i området. Råd och stöd Vivalla bjuds med till träffar med familjer som uppmärksammas ha en utmanande situation. Ett antal familjer har själva sökt upp verksamheten och några har aktualiserats från myndighetsenheterna när det visar sig att utredning inte är nödvändig. Verksamheten hjälper familjer att mobilisera resurser i det egna nätverket, etablera och underlätta kontakt med andra samhällsaktörer, men även samtalsstöd har efterfrågats. Sedan start i oktober har verksamheten arbetat med 27 familjer, i inget fall har kontakten inneburit att en orosanmälan behövt upprättas.

3.1.4 Strategiskt område: Ett hållbart och växande Örebro

I detta avsnitt redovisas nämndens bidrag till de strategiska målen Socialnämnden berörs av inom området Ett hållbart och växande Örebro.

Strategiskt mål 16: Inom Örebro kommunkoncern ska energiförbrukningen minska och energieffektiviseringen öka

Socialnämndens elförbrukning är avgränsad till förbrukning i kontorsmiljö och viss hushållsförbrukning, dvs verksamheterna har ingen energikrävande utrustning. Utifrån detta väljer nämnden en bredare tolkning av begreppet energi och inkluderar frågor rörande exempelvis återbruk, transporter och avfallshantering.

Nämndmål: Socialnämndens energiförbrukning för 2023 är lägre än 2022.

Måluppfyllelse	
Uppfylls	Uppfylls ej
X	

Indikatorer för uppföljning av målet	Målvärde 2023	Utfall 2023
Alla enheter har i medarbetargruppen arbetat sig igenom Miljöchecklistan.	Alla enheter	Alla enheter

Nämndmålet för 2023 anses uppfyllt. Alla enheter har arbetat med kommunens stödmaterial i arbetet för en ekologiskt hållbar verksamhetsutveckling, den sk Miljöchecklistan. Verksamheterna arbetar vidare med valda aktiviteter utifrån den genomgång checklistan stödjer.

3.2 Övriga mål

Nämndmål: Socialnämnden digitaliserar de processer där det är lämpligt, bland annat som en förberedelse för ett mer aktivitetsbaserat arbetssätt.

Syftet med uppdraget kopplat till nämndmålet är att så långt som möjligt hantera all information endast digitalt. Det möjliggör mer effektiva, tillgängliga och säkra arbetssätt, samt att det motverkar dubbelhantering av information som idag ofta lagras både digitalt och i pappersformat.

Genom att samla all information digitalt kan invånare också lättare få del av den. Verksamheterna kan dessutom minska tiden medarbetarna lägger på administration och öka möjligheten ökar att använda informationen för bland annat automatiserade processer, beslutsstöd, uppföljning, utvärdering, kvalitetssäkring, egenkontroll och statistik.

Indikatorer för uppföljning av målet	Utfall 2022	Målvärde 2023	Utfall 2023
Inköpt volym utskriftspapper	Ca 400 000 papper	Lägre än 2022	Ca 350 000 papper

Nämndmålet för 2023 anses uppfyllt. En lägre mängd utskriftspapper har köpts in under året. Utifrån varje enhets informationshanteringsplan görs handlingsplaner för en digitaliserad hantering av information där pappershantering inte är nödvändig. Det innebär att pappersvolymen även bedöms fortsätta minska minst under 2024.

Bedömningen är att många verksamheter under året nått en högre grad av medvetenhet om digitaliseringens möjligheter och därmed genomför aktiviteter för att minska pappershantering.

Nämndmål: Socialnämnden genomför barnkonsekvensanalyser inför strategiska och verksamhetsförändrande beslut som direkt eller indirekt berör barn.

Enligt Barnkonventionen (artikel 3.1) ”ska vid alla åtgärder som rör barn i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa”. Detta gäller åtgärder som rör såväl enskilda barn, som grupper av barn. Inom Socialnämndens verksamheter ingår prövningar av barns bästa som en naturlig del i det vardagliga beslutsfattandet. Vad gäller beslut av mer strategisk karaktär saknas ofta en bredare bedömning av barns bästa, eller en så kallad barnkonsekvensanalys.

Indikatorer för uppföljning av målet	Målvärde 2023	Utfall 2023
Områdesledningen begär barnkonsekvensanalys i relevanta uppdragsdirektiv för verksamhetsutveckling, och begärda analyser presenteras i uppdragsrapport.	Analysen begärs och redovisas i enlighet med planering.	Analysen har begärts, ingen redovisning har varit aktuell.

Nämndmålet för 2023 anses uppfyllt. Områdesledningen har begärt barnkonsekvensanalys i fyra uppdrag om verksamhetsutvecklande kartläggningar/utredningar. Inget uppdrag har redovisat förslag om nya arbetssätt i så pass färdig form att det varit aktuellt att färdigställa en barnkonsekvensanalys.

4 Analysunderlag – ekonomi

Årets resultat – ekonomi

Utfallet för år 2023 är 753,7 mnkr av en budget på 654,2 mnkr vilket gör att 115 procent av budget är förbrukad och Socialnämnden har därmed ett underskott på -99,5 mnkr mot årets budget. Utfallet är ca 117 mnkr högre än för 2022.

Externa vård- och behandlingskostnader visar ett underskott på 105,7 mnkr. Detta till följd av fler insatser än det finns utrymme för i budget. Det är även de dyrare insatserna, så som konsulentstödda familjehem, som ökat mest främst på barn och unga. Samtidigt löper många placeringar på över åren.

Nämndens egna verksamheter bidrar med ett överskott på 6,2 mnkr där 2,0 mnkr avseende lägre personalkostnader till följd av kompetensförsörjningsutmaningar, samt högre intäkter än budgeterat bidrar till överskottet. Intäkterna är hänförliga till statligt medel på förebyggande enheten.

Sedan början på 2023 har verksamheten tagit över IoP och avtal från Programnämnden. Utfallet visar en avvikelse på ca knappt 1 mnkr i underskott i jämförelse till budget. Bedömningen är att nämnden inte har fått full kompensation för avtalade kostnad. Det avser främst lokalhyror för Kvinnohuset.

Ensamkommande barn och unga har ett litet överskott på 0,1 mnkr mot budget. Verksamheten för EKB bedrivs både inom Eget utförande, myndighet och genom externa köp men redovisas separat för att jämföras mot intäkterna från Migrationsverket. Överskottet är till följd av färre barn och unga i insats. Här ingår även flyktingmottagande – Ukraina.

Årets **inventarieinvesteringar** uppgår till ca 0,9 mnkr, vilket är 0,6 mnkr lägre än tilldelat ram. Investeringarna avser främst inköp av arbetsmöbler. Se avsnitt 4.4 för fler detaljer.

Effektiviseringsarbete

Under våren 2023 påbörjades arbetet med att öka systematiken i effektiviseringsarbetet. Systematiken kommer innehålla aktiviteter för identifiering av utvecklingsområden och målgrupper vars stöd bedöms kunna ges effektivare, vilket följs av planering för och beslut om åtgärder inklusive hypoteser om effekter, och därefter genomförande och uppföljning i förhållande till uppställda hypoteser.

De åtgärder som är aktuella i olika faser av processen finns sammanställda, och status rörande de pågående åtgärderna redovisas i bilaga 1.

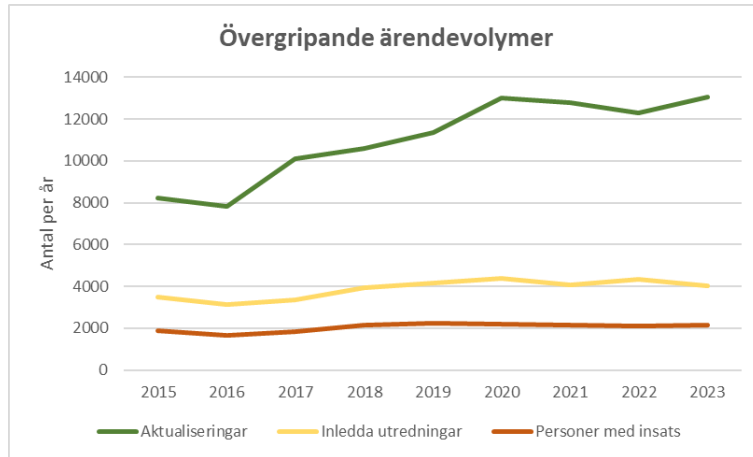
Sammanställningen visar en lång rad små och stora åtgärder, som i olika utsträckning påverkar stödet till nämndens målgrupper och nämndens samlade ekonomi. En betydande utmaning, ur såväl pedagogiskt som ekonomiskt perspektiv, är att nämndens totala kostnader samtidigt ökar i takt med ökad komplexitet i ärenden och samhällsutvecklingens påverkan i övrigt. De ibland omfattande åtgärderna för organisationen, kan ha stor betydelse för enskilda medborgare, innebära en kvalitetsökning som ger samhällsekonomiska vinster, och innebära att kostnadsökningen hålls tillbaka – men samtidigt inte ha någon nämnvärd påverkan på nämndens utfall för året.

Verksamhetsförutsättningar

Det årliga antalet aktualiserade ärenden, inledda utredningar eller personer som fått insats från nämnden har inte förändrats nämnvärd de senaste åren.

Förändringar finns dock mellan åldersgrupper och insatser, samt i kostnadsnivåer inom samma insats vilket

bekräftar den förändring i behovsbild och ökad grad av komplexitet som verksamheten erfar.

Arbetsmängdsmätning

	2022				2023			
	v 9-11	v 20-22	v 36-38	v 48-51	v 9-11	v 20-22	v 36-38	v 48-51
Myndighetsutövning	119%	128%	126%	135%	119%	122%	121%	126%
Öppenvård	101%	97%	95%	101%	107%	98%	90%	108%

Arbetsmängdsmätningen följer förhållandet mellan den mängd arbete de aktuella ärendena genererar och hur mycket medarbetarresurs verksamheten har att tillgå utifrån tjänstgöringsgrad och medarbetarnas yrkeserfarenhet. Utvecklingen följs genom fyra måttillfällen per år. Normen för förväntad arbetsmängd i modellen är 100 procent. Rörelser inom spannet 80–120 procent är förväntat.

Placeringar enligt LVU och LVM

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Antalet personer med pågående placeringar enligt tvångslagstiftningarna LVU och LVM någon gång under året.	Antal unika individer i placering enl. LVU	175	185	206	192	192	208	229
	varav flickor	50%	52%	55%	55%	54%	55%	53%
	varav pojkar	50%	48%	45%	45%	46%	45%	47%
	Antal unika individer i placering enl. LVM	29	33	40	35	36	37	33
	varav kvinnor	34%	27%	35%	57%	33%	35%	42%
	varav män	66%	73%	65%	43%	67%	65%	58%

Ökningen av LVU syns mellan 2021 och 2022 var tydligast rörande barn 7–12 år, medan förändringen mellan 2022 och 2023 i huvudsak syns i åldersgruppen 13-16 år. Antalet 13-16 år som varit placerade på SiS någon gång under året har fördubblats mellan 2020 och 2023.

Beläggning eget utförande

Nämndens egna boenden har en total ackumulerad beläggning för helår på 87 procent. Boenden med kortare vistelsetid har lägre beläggningsgrad då personer inte kan flytta in och ut samma dag. Behovet av dessa platser varierar även i större utsträckning.

Öppenvårdsgrupperna har en total ackumulerad beläggning på 76 procent för helår. Se även bilaga 4.

4.1 Enheternas ekonomiska resultat

Nämnden redovisar en negativ avvikelse på 99,5 mnkr och är hänförlig till externa vård- och behandlingskostnader.

Verksamhet	Budget 2023, mnkr	Bokslut 2023, mnkr	Avvikelse 2023, mnkr	Budget 2022, mnkr	Avvikelse 2022, mnkr	Bokslut 2022, mnkr	Budget 2021, mnkr	Avvikelse 2021, mnkr	Bokslut 2021, mnkr
Övergripande & nämnd	-26,9	-26,5	0,4	-11,6	2,5	-9,1	-3,2	-4,5	-7,7
Förebyggande & familjecentraler	-29,4	-27,9	1,5	-28,1	2,1	-26,0	-27,3	2,1	-25,2
Myndighet	-114,6	-119,2	-4,6	-119,1	5,7	-113,4	-112,6	5,7	-106,9
Eget utförande	-190,6	-181,7	9,0	-173,1	12,1	-160,9	-165,8	9,7	-156,2
Ensamkommande	-0,7	-0,6	0,1	-0,6	5,0	4,5	0,0	1,7	1,7
Nettokostnad	-361,5	-355,3	6,2	-331,9	22,4	-309,4	-308,9	14,7	-294,3
Externa vård- och behandlingskostnader	-292,0	-397,8	-105,7	-276,2	-53,5	-329,7	-274,8	-32,4	-307,2
Nettokostnad	-654,2	-753,7	-99,5	-608,6	-26,1	-634,6	-583,7	-17,8	-601,4

Överskottet inom **Övergripande och nämnd** avser främst lägre kostnader för administrativa IT-tjänster samt lägre kurs- och konferensavgifter än förväntad. Kostnaderna för larm och bevakning var ovanligt höga under våren, men har återgått till mer vanliga nivåer efter åtgärder och ställningstagande från områdesledningen.

Förebyggande och familjecentraler har en positiv avvikelse mot budget med 1,5 mnkr främst till följd av vakanta tjänster. Verksamheten har fått statsbidrag för arbete i utsatta områden på ca 3 mnkr.

Myndighet har ett underskott mot budget på 4,6 mnkr. Underskottet är budgettekniskt och beror på att verksamheten *Råd och stöd Vinalla* har flyttats till Eget utförande. Budgeten omfördelas 2024. Inklusivt omfördelningen hamnar Myndighet istället på ett överskott på ca 0,4 mnkr för perioden.

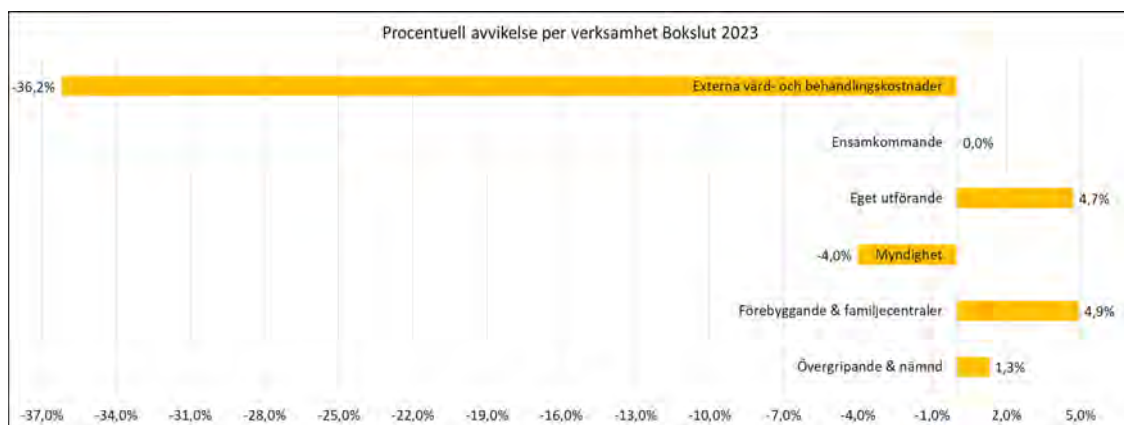
Eget utförande har ett överskott på 9,0 mnkr mot årets budget. Underskottet är budgettekniskt och beror på att verksamheten *Råd och stöd Vinalla* flyttats. Omfördelning sker i budget 2024. Bortsett från detta har eget utförande ett överskott på 3,1 mnkr. Överskottet avser bland annat 1,6 mnkr i statsbidrag gällande arbete i utsatta områden samt lägre kostnader för handledning av personal än budgeterad för.

Verksamheten för **ensamkommande barn och unga** har en ekonomi i balans, med endast ett litet överskott på 0,1 mnkr. Antalet barn och unga med ersättning från Migrationsverket har minskat under året.

Kostnaderna för **extern vård och behandling** visar ett underskott på 105,7 mnkr i förhållande till årets budget, inklusive återsökt moms.

Underskottet beror på helhetsnivå på totalt 70 fler genomsnittliga barn, ungdomar och vuxna i extern insats per dygn än vad budgetutrymmet tillåter, samtidigt som det genomsnittliga dygnspriset 2023 är 324 kr högre än 2022 vilket användes som utgångspunkt för budget.

Socialnämndens **procentuella avvikelse** för helåret är -15,2% mätt i förhållande till nämndens totala budgeterade kostnader. Stapeldiagrammet visar den procentuella avvikelsen per verksamhet, mätt i förhållande till respektive verksamhets budgeterade kostnader.

3.2 Intäcks- och kostnadsutveckling

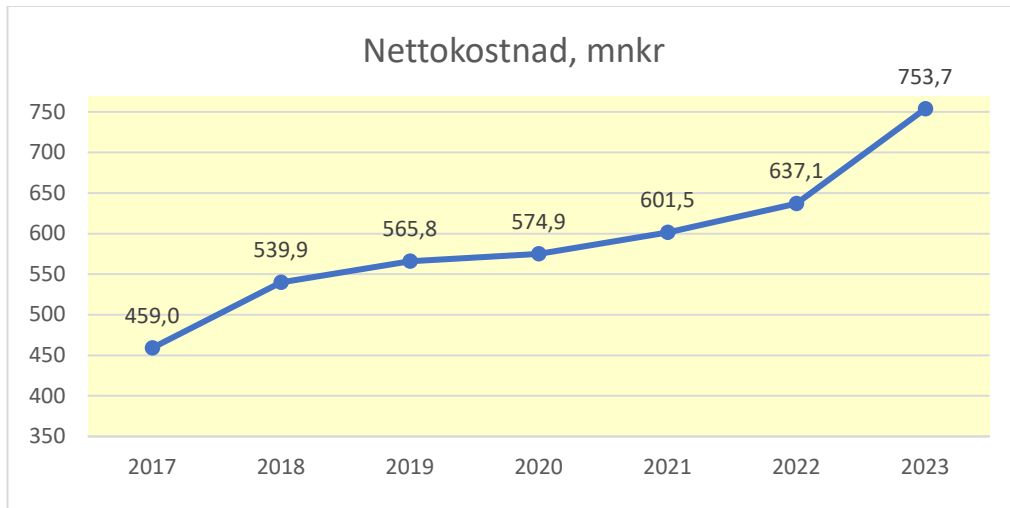
Verksamhetsgrupp	2022		2023					
	Bokslut, tkr	Förbr. % efter dec	Budget, tkr	Bokslut, tkr	Förbr. % efter dec	Prognos Helår (Nov), tkr	Prognos Helår (Dec), tkr	Avvikelse Prognos-budget, tkr
100 Politisk Verksamhet	-2 246	110,8	-2 088	-2 532	121,3	-2 407	-2 407	-320
551 Missbruksvård vuxna	-109 250	262,4	-50 146	-128 341	255,9	-51 274	-51 274	-1 128
553 Övrig individ o familjeomsorg	-180 575	40,9	-470 808	-211 457	44,9	-554 260	-554 260	-83 451
561 Barn och ungdomsvård	-349 163	278,0	-130 507	-410 598	314,6	-124 718	-124 718	5 790
600 Flyktning-mottagande	4 157	-751,9	-680	-724	106,4	-893	-893	-213
Total kostnad	-637 076	104,0	-654 230	-753 667	115,2	-733 554	-733 554	-79 325

Ovanstående tabell redovisar utfall samt prognos utifrån den nationellt gällande verksamhetsindelningen under nämndens ansvar. Arbetet med att följa kostnader och intäkter utifrån ovan uppställning är en ny typ av redovisning för kommunen. Jämförelse med föregående år är inte helt relevant då organisationsförändring gjordes vid årsskiftet.

Nettokostnad 2022 – 2023

Socialnämnden Kontgrupp	2022		2023		Förändring 2022-2023	
	Bokslut, mnkr	Budget, mnkr	Bokslut, mnkr	Avvikelse budget - utfall, mnkr	mnkr	%
INTÄKTER						
Avgifter	2,0	1,7	1,3	-0,4	-0,7	-36%
Bidrag	38,1	26,3	37,5	11,2	-0,6	-2%
Försäljning av verksamhet	2,7	2,7	3,0	0,3	0,3	10%
Övriga intäkter	3,5	4,5	17,2	12,6	13,7	393%
Summa intäkter	46,4	35,2	59,0	23,8	12,6	27,1%
KOSTNADER						
Personalkostnader	-310,6	-344,0	-349,1	-5,2	38,5	12,4%
Lokalkostnader	-30,1	-33,7	-33,9	-0,2	3,8	12,6%
Köp av verksamhet	-303,6	-261,5	-379,2	-117,7	75,6	24,9%
Köp från bemanningsföretag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0%
Kapitalkostnader	-0,6	-0,7	-0,6	0,0	0,0	1,2%
Övriga kostnader	-38,5	-49,5	-49,8	-0,2	11,3	29,4%
Summa kostnader	-683,5	-689,6	-812,6	-123,3	129,2	18,9%
Netto	-637,1	-654,3	-753,7	-99,5	116,6	18,3%

Nämndens nettokostnad har ökat med totalt 18,3 procent, vilket motsvarar ca 117 mnkr, från 2022 till 2023. Intäkterna visar en ökning med ca 12,6 mnkr detta beror dock på hur det är budgeterat för ensamkommande barn. Statsbidrag för att täcka kostnader för bemanning inom barn- och ungdomsvården till enheten för familjehem har minskat med ca 0,3 mnkr jämfört med tidigare år.

I samband med den stora volymökningen 2018 ökade nettokostnaderna kraftigt. Volymkompensationen det och kommande år har inte täckt volymökningen inom köpt vård och behandling, och underskottet kvarstår därmed. Även ökningen mellan år 2022 – 2023 avser köp av verksamhet.

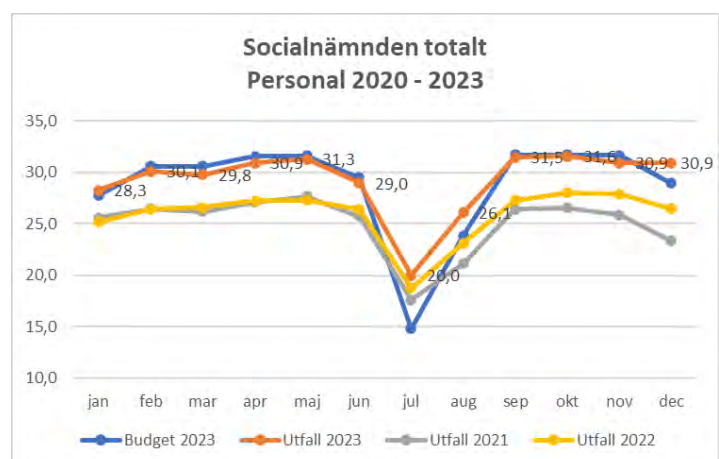
Köp av verksamhet

Köp av verksamhet avser i huvudsak köp av extern vård och behandling, inklusive ensamkommande barn och unga. Kostnaden har ökat med 75,6 mnkr jämfört med helår 2022, bl.a. till följd av ökade dygnskostnader på grund av bland annat ackumulerade kostnader för extern familjehemsvård, ökande del komplexa och resurskrävande ärenden, samt viss volymökning av insatser till vuxna missbrukare.

Personalkostnader

Personalkostnaderna har ökat med 38,5 mnkr jämfört med förra året, inklusive årets löneökningar. Lönekompensationen är ca 7,5 mnkr men täcker inte alla löneökningar. Orsaken till högre personalkostnader är att fler enheter bemannats upp främst inom Myndighetsverksamhet men även inom Eget utförandet.

Detta är i enlighet med planerad åtgärd som över tid antas bromsa utvecklingen inom externa köp.

Bilden visar personalkostnadsutvecklingen från år 2020 i jämförelse till budget. I år har 96,6 procent av personalbudget förbrukats det gör att matchningen mellan budget och utfall är mer i balans än tidigare år.

4.3 Ekonomiskt resultat per verksamhet (verksamhetsindelning enligt SCB:s RS-kod²)

4.3.2 Övergripande och nämnd, Förebyggande, Myndighet och Eget utförande

Avsnittet omfattar nämndens egna verksamheter för administration, myndighetsutövning samt interna utförande. Verksamheten för ensamkommande barn och unga, både myndighet och insatser, redovisas separat.

Avvikelsen mot budget är 6,2 mnkr i överskott och beror främst på lägre personalkostnader än beräknat samt högre intäkter.

Intäkterna redovisar ett överskott på 3,6 mnkr mot budget.

Verksamheten har tilldelats 7,7 mnkr i **statsbidrag** under året.

Förebyggande enheten har fått ersättning för arbete i utsatta områden på ca 2,7 mnkr, som har använts till två fältassistenter samt två kuratorer på föräldrastöd. Utökningen har bland annat gett verksamheten utrymme att genom utbildning av gruppleddare sprida föräldrastödsprogram Trygga Föräldrar i Örebro och andra kommuner.

Förebyggande enheten har även fått bidrag från MFOF (Myndigheten för familjerätt och föräldraskap). Medel på ca 0,6 mnkr har under hösten gått till en utbildningsdag med temat "Kulturer, samhället och gängkriminaliteten" med ca 500 personer från IFO, samverkansparter inom kommun och även civila samhället.

Eget utförande har totalt fått 2,2 mnkr i statsbidrag. Bland annat har de fått ersättning på ca 0,1 mnkr för att utbilda 8 kuratorer på OT gruppen där en del arbete har ändrats och fokus ligger på familj och nätverksarbete. Öppenvård unga har fått 1,5 mnkr från statsbidraget för arbete med unga i utsatta områden, som bland annat gått till resurs för insatsen Särskilt kvalificerade kontaktperson.

Enheten för familjehem har fått statsbidrag på 1,8 mnkr avseende förstärkt bemanning inom barn- och ungdomsvården.

Personalkostnader visar ett överskott på 2,0 mnkr. Övriga kostnader landar på ett överskott på 0,8 mnkr.

Kontoslag (avser nämndens egna verksamheter)	Budget 2023, mnkr	Bokslut 2023, mnkr	Avvikelse 2023, mnkr	Budget 2022, mnkr	Avvikelse 2022, mnkr	Bokslut 2022, mnkr
Intäkter	12,6	16,3	3,6	14,2	3,4	14,2
Varav statsbidrag		7,7				6,9
Personalkostnader	-287,2	-285,2	2,0	-257,6	18,0	-257,6
Lokalkostnader	-33,7	-33,9	-0,2	-29,8	0,2	-27,4
Övriga kostnader	-53,3	-52,4	0,8	-38,7	0,9	-38,7
Nettokostnad	-361,5	-355,3	6,2	-311,9	22,4	-309,5

² Räkenskapssammandraget (RS) är Statistiska centralbyråns (SCB:s) årliga insamling av ekonomiska uppgifter från samtliga kommuner. Syftet med RS är att på kommun- och riksnivå få en tillförlitlig information om kommunernas ekonomi, både nuläge och utveckling. RS har stor betydelse för olika användningsområden på nationell, internationell och kommunal nivå och är lagstadgad.

4.3.3 Ensamkommande barn och unga

Socialnämnden har sedan starten 2008 haft uppdraget inom Örebro kommun att sköta utredning, administration, egna och köpta boenden samt återsökning av statsbidrag inom verksamheten för ensamkommande.

Andra förvaltningar som bedriver verksamhet för ensamkommande är förvaltningen för utbildning, försörjning och arbete, förvaltningen förskola och skola samt överförmyndaren inom kommunstyrelseförvaltningen.

För att veta den totala nettokostnaden för ensamkommande måste socialförvaltningens siffror för boende och myndighetsutövning läggas ihop med andra förvaltningars kostnader.

Aktuella ärenden

I december 2023 fanns det totalt 26 barn och ungdomar inom verksamheten. 8 är asylsökande, 4 personer är anvisade enligt massflyktingar från Ukraina och 14 personer är kommunplacerade.

Antal individer 231231																					
	dec-14	dec-15	dec-16	dec-17	dec-18	dec-19	dec-20	dec-21	dec-22	jan-23	feb-23	mar-23	apr-23	maj-23	jun-23	jul-23	aug-23	sep-23	okt-23	nov-23	dec-23
Asylsökande	41	298	176	65	24	17	9	8	10	11	10	9	9	12	12	11	11	12	11	9	8
därav flickor				16	6	6	2	3	4	4	4	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2
därav pojkar				49	18	11	7	5	6	7	6	6	6	9	9	9	9	10	9	7	6
Massflyktingar Ukraina, anvisade Örebro									3	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
därav flickor									3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
därav pojkar									0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kommunplacerade	96	85	105	103	106	84	59	33	17	16	17	18	16	15	13	13	14	14	14	14	14
därav flickor				25	31	26	19	7	5	5	6	7	7	6	6	6	6	6	6	6	6
därav pojkar				78	75	58	40	26	12	11	11	11	9	9	7	7	8	8	8	8	8
TOTALT	137	383	281	168	130	101	68	41	30	30	30	31	29	31	29	28	29	30	29	27	26

Under 2023 har 20 barn/ungdomar tagits emot både som anvisningskommun och ankomstkommun. Av dessa har 10 anvisats till Örebro, 10 har anvisats till annan kommun. För fyra ungdomar har kommunens socialtjänstansvar upphört i och med att hen fyllt 21 år, för fyra har ansvaret övergått till Migrationsverket då de var asylsökande och fyllt 18 år, två har avslutats då familjeåterförening skett, fyra är avslutade av annan orsak.

Platser

I december fanns det totalt 17 boendeplatser inom den egna verksamheten. Av dessa fanns tre inom utsluss och 16 inom familjehem.

Ekonomi

Verksamheten bedrivs med medel från Migrationsverket, därmed är budgetutrymmet 0,0 mnkr. Alla kostnader ska täckas av intäkter.

Kontoslag (avser ensamkommande barn och unga)	Budget 2023, mnkr	Bokslut 2023, mnkr	Avvikelse 2023, mnkr	Budget 2022, mnkr	Avvikelse 2022, mnkr	Bokslut 2022, mnkr
Intäkter-statsbidrag	8,1	19,6	11,5	24,7	-15,7	9,0
Personalkostnader	-0,7	-0,1	-0,1	-7,6	-7,3	-0,3
Lokalkostnader	0,0	0,0	0,0	-0,8	-0,8	0,0
Övriga kostnader	0,0	-11,2	-10,5	-0,5	-5,0	4,5
Externa köp	-8,1	-9,0	-1,0	-15,8	-11,7	-4,1
Nettokostnad	-0,7	-0,6	0,1	0,0	-9,0	9,0

4.3.4 Externa vård- och behandlingskostnader

Den verksamhet som nämnden inte kan eller får bedriva själva utförs via externa aktörer. Det är Myndighet som har budget och ansvarar för köpen, men dessa redovisas separat.

Avvikelsen för året visar ett underskott på 105,7 mnkr mot budget. Det genomsnittliga antalet personer i insats per dygn är högre än de senaste åren. Nämnden har under våren fått en utökning av rambudget med ca 9,9 mnkr gällande indexuppräknings av externa köp. Därutöver har nämnden fått intäkter på ca 23 mnkr, varav momsersättning avser 18 mnkr.

Vad gäller heldygnsinsatser till barn och unga så är det många som löper på över flera år, och avser stadigvarande placeringar i interna och externa familjehem för barn och unga samt institutionsvård.

Externa insatser	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Budget 2023	2023	Avvikelse prognos-budget
Totalt antal i insats (snitt per dygn)	353	396	414	389	392	425	383	453	-70
Barn (snitt per dygn)	133	139	135	134	134	141	139	163	-24
Unga (snitt per dygn)	138	141	142	133	133	151	133	145	-12
Vuxna (snitt per dygn)	72	108	136	113	123	122	99	136	-37
Genomsnittlig kostnad (kronor per dygn)	2 610	2 225	2 486	2 611	2 690	2 648	2 648	2 972	-324
Total kostnad (mnkr)	237,5	279,6	301,3	285,6	307,2	330,0	292,0	397,8	-105,7
Budgetavvikelse (mnkr)	2,9	-25,1	-4,8	-17,0	-32,4	-53,5		-105,7	

Personer med extern insats per dygn budgeterades 2023 vara i genomsnitt totalt 383 personer för att nå en budget i balans. Nämndens ramtilldelning räcker inte till att budgetera för hela det förväntade behovet av lagstadgade insatser till medborgare.

Nämnden har under 2023 köpt insatser till i genomsnitt 453 personer per dygn, vilket är högre än genomsnittet för de senaste åren. I jämförelse med år 2022 är det en ökning med 28 personer i genomsnitt per dag. De största skillnaderna mellan åren är fler barn i externa familjehem, färre ungdomar i familjemsvård samt en ökning avseende vuxna missbrukare i familjehem och öppenvård. Även den genomsnittliga dygnskostnaden har ökat jämfört med tidigare år, nämligen med 324 kr i snitt per dygn och är hänförlig till ökad komplexitet.

Andelen barn och unga i extern familjemsvård har tidigare legat runt 25 procent, och 2021 ca 30 procent. Under 2022 och 2023 har barn och ungdomar i externa familjehem utgjort ca 45 procent av familjehemsplaceringarna.

Barn har i genomsnitt haft 24 fler insatser än budgeterat, insatserna är betydligt dyrare än budget. Årets avvikelse landar på -50,9 mnkr. Orsaken är främst fördelningen mellan familjehemmen. Det är betydligt fler konsulentstödda familjehem och färre interna familjehem än budgeterat samt så är de externa/konsulentstödda familjehemmen dyrare än de interna. Det handlar om att det är svårt att hitta egna familjehem, konkurrensen är stor. Barn hamnar i långa jourplaceringar och till slut så placeras barnet i ett konsulentstött hem när det bedöms som barnens bästa utifrån anknytning mm.

Unga har i genomsnitt haft 12 fler insatser per dygn än budgeterat och totalt har i genomsnitt 145 unga haft en insats varje dygn. Även här är andelen konsulentstödda familjehem högre än budgeterat vilket ökar kostnaden per familjehemsinsats. Årets avvikelse visar ett underskott på -30,7 mnkr.

Ytterfall placerade barn och unga

Utfallet påverkas också av att barn och unga ibland har väldigt stora stödbehov som ger ovanligt hög kostnad för HVB-vård. Under 2023 har gruppen ett kostnadsspann mellan 6 och 17 tkr/dygn.

	Antal individer	Antal dygn	Genomsnitt, dygn/individ	Utfall, mnkr	Genomsnitt, kr/dygn
2023	29	5 072	175	46,5	9 168 kr
2022*	26	3 390	130	27,7	8 181 kr

*År 2022 subventionerades SIS-placeringar och kom därför aldrig upp till 6 tkr/dygn.

Vuxna med extern insats har i genomsnitt varit 138, vilket är högre än utfallet under de senaste åren. Årets avvikelse visar ett underskott på -36,1 mnkr. En ökning syns på öppenvård samt familjehem för missbrukare jämfört med tidigare år.

4.4 Investeringar

Investeringar – nämndens investeringar

Investeringsbudgeten är en separat kommungemensam budget. När en investering görs blir det en kapital- och räntekostnad i verksamheten. Den kostnaden måste verksamheten täcka i ordinarie driftsbudgeten.

Nämndens budget för inventarieinvesteringar uppgår till 1 500 tkr, varav 555 tkr är till Växthuset Sture. Cirka 300 tkr har använts hittills till att köpa arbetsmöbler till bland annat Utredning Vuxna samt till Familjehemsenheten. Därutöver har ca 40 tkr används till lokalanpassning på Behandlingsgruppen vuxna.

Inventarieinvesteringar per verksamhet		2023 Bokslut tkr	2023 Budget tkr	Ack december Avv. i tkr
Socialnämnd	Gemensamt	0	-1 000	1 000
Familjecentraler	Familjecentraler gem	-39	0	-39
Utredning vuxna	Utredning vuxna	-80	0	-80
Öppenvård vuxna	Behandlingsgr. vuxna	-99	0	-99
Boende vuxna	Boende vuxna	-555	-500	-555
Boende unga o vuxna	Ungdomsboende	-44	0	-44
Öppenvård barn	Öppenvård barn gem	-50	0	-50
Familjehem	Familjehemsenh gem	-51	0	-51
Nettokostnad		-918	-1 500	582

5. Fem år i sammandrag

Fem år i sammandrag	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Befolkning, antal invånare totalt	155 483	156 381	156 888	157 855	159 050 (prel)
- kvinnor	78 304	78 785	79 114	79 557	80 129
- män	77 179	77 596	77 873	78 299	78 921
Medarbetare					
Antal tillsvidareanställda, årsarbetare	460	424	416	438	463
- andel kvinnor	82%	82%	83%	83%	84%
- andel män	18%	18%	17%	17%	16%
Antal visstidsanställda, årsarbetare	26	39	31	26,5	21,7
- andel kvinnor	85%	84%	86%	80%	77%
- andel män	15%	16%	14%	20%	23%
Antal timavlönade, årsarbetare	16,0	16,5	14,6	17	16
Genomsnittlig sysselsättningsgrad, %	97,1	97,6	98,1	98,2	97,9
- kvinnor	97,3	97,8	98,1	98,3	97,7
- män	96,5	96,6	98,1	98,1	97,6
Verksamhet					
Antal aktualiserade ärenden på socialkontor	11 353	13 009	12 791	12 280	13 060
- andel flickor/kvinnor	45%	45%	47%	46%	46%
- andel pojkar/män	55%	55%	53%	54%	54%
Antal unika personer som utretts	3 809	3 855	3 733	3 981	3 817
Institutionsvård antal unika placeringar (personer)	381	331	359	361	354
- andel flickor/kvinnor	39%	40%	40%	43%	40%
- andel pojkar/män	61%	60%	60%	57%	60%
Antal externa dygn i familjehemsvård barn (exkl. Ensamk.)	-	6 378	11 651	18 491	21 557
Antal externa dygn i familjehemsvård unga (exkl. Ensamk.)	-	11 339	12 409	15 215	12 741
Familjehemsvård antal unika placeringar (personer)	401	356	336	366	374
Vårddygn, institutionsvård, HVB	54 959	47 536	50 844	50 357	53 733
Vårddygn, familjehemsvård, externt/internt, LVU/SoL	98 487	85 798	83 984	90 806	94 722
Genomsnittlig kostnad per vårddygn (ovägt medelvärde) (exkl ensamk.)	2 486 kr	2 686 kr	2 690 kr	2 648 kr	2 972 kr
Invånare 0–20 år utredda enl SoL, LVU el LVM, av 1 000 inv 0–20 år (exkl EKB)	69	68	65	70	60
- andel flickor/kvinnor	65	64	65	68	66
- andel pojkar/män	72	71	66	71	63
Invånare 0–20 år i biståndsbeslutad öppenvård, av 1 000 inv 0–20 år (exkl EKB)	23	21	22	20	21
- andel flickor/kvinnor	21	20	21	20	22
- andel pojkar/män	24	23	23	20	20

6. Bilagor

Bilaga 1 Beslutade åtgärder för en ekonomi i balans

Tabell: Beslutade åtgärder, senast uppdaterad: 2024-02-01						
Beslutad åtgärd 1	Besluts-datum	Diarie-nummer	Prognos effekt under året, mnkr	Beräknad total effekt, mnkr	Hittills uppnådd effekt, mnkr	Beskriv förväntad effekt
Förstärkt bemanning i syfte att minska kostnadsdrivande externa köp av vård och behandling.	2022-01-20 2023-02-16	Soc 1525/2020 Soc 118/2023				Den förväntade effekten är högre effektivitet i handläggningen och högre andel insatser i egen regi.
Kommentar	<p>Tidigare år har nämnden haft en balanspost på 7,0 mnkr gällande utnyttjade personalkostnader som förväntades balanseras av överskott inom övriga egna verksamheter. Denna balanspost är borttagen och i stället fördelad till verksamheterna för att kunna säkra grundbemanningen, effektivisera processerna och skapa förutsättningar för ett utökat internt utförande.</p> <p>Inför 2023 har flera verksamheter bedömt att det finns eget utrymme att förstärka grundbemanningen. Åtgärden följs förutom via ekonomisk uppföljning bla genom modellen med arbetsmängdsmätning. År 2023 syns en bättre matchning mellan personalbudget och utfall jämfört med tidigare år. 99,6 % av årets budget har utnyttjats. Förändringar i arbetssättet med personalbudgeten som uppföljningsinstrument kommer att göras i inledningen av 2024.</p>					
Beslutad åtgärd 2	Besluts-datum	Diarie-nummer	Prognos effekt under året, mnkr	Beräknad total effekt, mnkr	Hittills uppnådd effekt, mnkr	Beskriv förväntad effekt
Ökade förutsättningarna att rekrytera och behålla uppdragstagare i form av familjehem och jourhem. Flera deluppdrag.	2021-06-17	Soc 1057/2023 mfl				Ökade förutsättningar för insatser i egna familjehem och därigenom lägre kostnader för externa köp/konsulentstödda familjehem.

<p>Kommentar</p>	<p>Uppdraget innehåller flera delar. Stödet till familjehem utvecklas och förbättras genom tjänstedesign. A) Processen för placering och uppföljning av vården i jour- och familjehem utvecklas tillsammans med utredningsverksamheten. Nytt arbetssätt för övergång till stadigvarande vård har implementerats. En första utvärdering planeras runt årsskiftet. Utveckling av processen för jourplacering inleds under november. B) En modell med mentorsfamiljer provas, som en del i stödutbudet till kommunens familjehem i egen regi. I dagsläget finns 5 mentorsfamiljer och 13 länkfamiljer som får stöd av dessa. Modellen justeras kontinuerligt. Utvärdering av testperiod pågår. C) Behov av att utveckla av ett samlat och professionaliserat umgängesstöd (även Familjerättens umgängesstöd berörs). Behoven är utredda och information överlämnad till områdesledningen. D) Utveckling av processen för vårdnadsöverflytt. Arbetet har påbörjats under hösten.</p>					
<p>Beslutad åtgärd 3</p>	<p>Besluts-datum</p>	<p>Diarie-nummer</p>	<p>Prognos effekt under året, mnkr</p>	<p>Beräknad total effekt, mnkr</p>	<p>Hittills uppnådd effekt, mnkr</p>	<p>Beskriv förväntad effekt</p>
<p>Optimal placeringstid av ungdomar i extern vård genom kompletterande öppenvård – "hemtagningspaket".</p>	<p>2020-02-18</p>	<p>Soc 967 /2019</p>				<p>Förväntad effekt är kortare placeringstid och snabbare återgång till hemmaplanslösningar, vilket innebär lägre kostnader per dygn. Målet är att en ungdoms sammantagna insattstid vid behov av placering, ska vara billigare än innan det nya arbetssättet.</p>
<p>Kommentar:</p>	<p>År 2020 startade nämnden ett arbete med att korta tiden på institution för unga till förmån för öppenvård på hemmaplan, "hemtagningspaket". Beslut fattades 2021 om att utöka den interna öppenvården för att möjliggöra effekter och en uppföljning har gjorts under sommaren 2023. Den innehåller bland annat hypoteser om alternativa scenarion utan insatsen. Därifrån har en beräkning av ekonomiska effekter i och med kortare placeringstid. För de ungdomar där insatsen bedömts haft betydande påverkan på den förändrade situationen (sju ärenden), bedöms hypotetiskt placeringsinsatserna sammantaget förkortats med ca 45 månader. Detta beräknas ha minskat nämndens placeringskostnader med ca 4,1 mnkr. Samma ärenden beräknas ha inneburit en kostnad i form av placeringskurator på ca 138 tkr, vilket ger en minskad kostnad för dessa sju ungdomar på ca 3,9 mnkr, dvs ca 550 tkr per individ. (se även särskild beskrivning i Delårsrapport med prognos 2 2023)</p>					

Beslutad åtgärd 4	Besluts-datum	Diarie-nummer	Prognos effekt under året, mnkr	Beräknad total effekt, mnkr	Hittills uppnådd effekt, mnkr	Beskriv förväntad effekt
Identifiera insatser från Socialnämnden som kan utföras i kommunal respektive extern regi.	2020-10-15	Soc 1063/2020				Målsättningen med åtgärden är att skapa långsiktiga och hållbara planeringsförutsättningar för nämndens eget utförande, vilket även innebär fler insatser i hemmaplanslösningar.
Kommentar:	Riktlinje för biståndsbeslut angående vuxna fastställdes av nämnden under hösten 2021 och en beställning/överenskommelse för motsvarande eget utförande fastställdes av förvaltningschef/biträdande i maj 2022. I maj 2023 antog nämnden ett ställningstagande angående fördelning av insatser mellan intern och extern regi, inom vuxenområdet. I maj 2023 fastställdes också beställning/överenskommelse för eget utförande rörande barn och unga. Beslutade åtgärder 5-8 har tillkommit som resultat av uppdraget. Åtgärd 5 har beslutats.					
Beslutad åtgärd 5	Besluts-datum	Diarie-nummer	Prognos effekt under året, mnkr	Beräknad total effekt, mnkr	Hittills uppnådd effekt, mnkr	Beskriv förväntad effekt
Utökning av nyktra boendeplatser för vuxna	2023-05-24 2023-10-26	Soc 619/2023				Den förväntade årliga ekonomiska effekter vid samma behov av insatsen är 1 350 tkr. Där till kommer kvalitativa effekter för den enskilde, samt potential för högre genomströmning.
Kommentar:	Socialnämnden beslutade 2023-10-26 att utöka antalet nyktra stödboendeplatser med 12 helårspplatser i blockförhyrd fastighet på Sturegatan 56. Grundbemanningen i Boendeenheten Vuxna inom Område Individ- och familjeomsorg, Eget utförande, utökas med två helårstjänster som behandlingsassistent och två helårstjänster som kurator eller behandlare. Utökningen finansieras genom minskade kostnader för externa köp.					
Beslutad åtgärd 6	Besluts-datum	Diarie-nummer	Prognos effekt under året, mnkr	Beräknad total effekt, mnkr	Hittills uppnådd effekt, mnkr	Beskriv förväntad effekt
Kartlägga förutsättningarna för intern HVB-verksamhet för yngre barn och ungdomar	2023-05-24	Soc 671/2023				Förutsättningarna för utökad intern HVB-verksamhet undersöks.

BILAGOR, ÅRSBERÄTTELSE 2023 - SOCIALNÄMNDEN

Kommentar:	I uppdraget ska det göras en beskrivning av gruppen 10-14 åringar i HVB, samt utförare som används. Beskrivning tas fram ang förutsättningar som krävs för att möta delar av gruppens behov i egen regi.					
Beslutad åtgärd 7	Besluts-datum	Diarie-nummer	Prognos effekt under året, mnkr	Beräknad total effekt, mnkr	Hittills uppnådd effekt, mnkr	Beskriv förväntad effekt
Utvecklad boendeverksamhet med stöd för ungdomar och unga vuxna	2023-05-24	Soc 672/2023				Förslag på önskvärt läge gällande processer, insatsutbud och verksamhetsinnehåll, samt vilka förändrade förutsättningar som krävs för detta.
Kommentar:	Uppdraget syftar till att ge ett relevant stöd för ett självständigt boende, till unga och unga vuxna (ca 16-25 år) i Socialnämndens egen regi, och där med förbättra medborgarnas förutsättning att etablera ett fungerande och självständigt vuxenliv.					
Beslutad åtgärd 8	Besluts-datum	Diarie-nummer	Prognos effekt under året, mnkr	Beräknad total effekt, mnkr	Hittills uppnådd effekt, mnkr	Beskriv förväntad effekt
Lägenhetsboende, VINR begränsat skyddsbehov	2023-05-24	Soc 647/2023				Lägre kostnader för skyddat boende, mindre ingripande insats, mer tillgängligt vardagsliv.
Kommentar:	Utredning vuxna och Bogrupper tillhandahåller två utrustade lägenheter med tillsyn och visst stöd, till våldsutsatta vuxna, och deras barn. Boendeformen används när skyddsbehovet är begränsat. Boendetiderna är relativt korta. Efter ett drygt års pilotverksamhet beslutade områdesledningen att göra verksamheten permanent, Inför detta gjordes en uppföljning. Samtliga deltagare vid uppföljningen anser att verksamheten är mycket välfungerande och uppfyller sitt syfte. Sedan starten i januari 2022 till och med oktober 2023 har 11 vuxna och 12 barn bott sammantaget 621 dygn i lägenheterna, till en kostnad av ca 650 kr/dygn (ca 400 tkr). Detta ska jämföras med alternativkostnaden 2 300 kr/dygn i skyddat boende, som för motsvarande dygn ger en kostnad på 1 430 tkr. Boendelösningen har gett nämnden en beräknad minskad kostnad på ca 1 000 tkr.					

Beslutad åtgärd 9	Besluts-datum	Diarie-nummer	Prognos effekt under året, mnkr	Beräknad total effekt, mnkr	Hittills uppnådd effekt, mnkr	Beskriv förväntad effekt
Mer digital handläggning o dokumentation	2023-02-02	Soc 41/2023				Ökade förutsättningar att effektivisera och automatisera arbetsprocesser. På sikt kraftigt minskade kostnader för bla papper, skrivare och arkivering.
Kommentar:	Volymen inköpt kopieringspapper var lägre 2023 än tidigare år. Ekonomiska effekt hittills; 4 300kr. Utifrån varje enhets informationshanteringsplan görs handlingsplaner för en digitaliserad hantering av information där pappershantering inte är nödvändig. Beslut är fattat om ambitionen att från årsskiftet bara ha digitala personakter.					
Beslutad åtgärd 10	Besluts-datum	Diarie-nummer	Prognos effekt under året, mnkr	Beräknad total effekt, mnkr	Hittills uppnådd effekt, mnkr	Beskriv förväntad effekt
Samtliga interna HVB kan ta emot ungdomar från 13 år	2023-02-28					Möjliggöra HVB-vård för fler barn i Örebro, där fungerande delar i vardagen kan fortsätta och viktiga relationer upprätthållas lättare. Öka förutsättningarna för tidigare kvalificerad och samordnad behandling. Minskat behov av köpt vård.
Kommentar:	Förändringen har fått genomslag. Från något enstaka tillfälle med placering av 13-14 åringar, till ett flertal placeringar.					
Beslutad åtgärd 11	Besluts-datum	Diarie-nummer	Prognos effekt under året, mnkr	Beräknad total effekt, mnkr	Hittills uppnådd effekt, mnkr	Beskriv förväntad effekt
Särskilt kvalificerade kontaktpersoner	2023-03-10	Ks 249/2023 Soc 1267/2023				Bättre och långsiktigt stöd till ungdomar som riskerar etablera en kriminell livsstil. Minskat behov av placering alternativt kortare placeringstid, och där med lägre kostnad.

BILAGOR, ÅRSBERÄTTELSE 2023 - SOCIALNÄMNDEN

Kommentar:	Satsningen finansierades med statsbidrag under 2023. Uppföljning har gjorts. Utifrån hypoteser om alternativkostnader för aktuella ärenden, utan att insatsen Särskilt kvalificerade kontaktperson beviljats, görs en preliminär beräkning på lägre placeringskostnader motsvarande totalt 15 mkr för 10 ärenden. Borträknat personalkostnader blir effekten ca 1,3 mnkr lägre kostnad per ungdom med insatsen. Satsningen fortsätter 2024.					
Beslutad åtgärd 12	Besluts-datum	Diarie-nummer	Prognos effekt under året, mnkr	Beräknad total effekt, mnkr	Hittills uppnådd effekt, mnkr	Beskriv förväntad effekt
Förändrad resurs som företrädare i domstol						Lärande i organisationen, begränsa advokatkostnader.
Kommentar:	Justeringar av uppdrag och resursåtgång för intern lösning genomförs i verksamheten. Den interna lösningen beräknas kosta ca 424 kr/h och extern företrädare via juristföretag kostar ca 2100 kr/h. Planering pågår för att fler medarbetare ska kunna utföra uppgiften.					
Beslutad åtgärd 13	Besluts-datum	Diarie-nummer	Prognos effekt under året, mnkr	Beräknad total effekt, mnkr	Hittills uppnådd effekt, mnkr	Beskriv förväntad effekt
Förändrad placeringssamordning, införande av digital tjänst						Effektivare process vid placering hos extern utförare. Ökad systematik i kontroll av externa utförare.
Kommentar:	Förvaltningsledningen har beslutat att införa en befintlig digital tjänst. Upphandlingsprocess ska inledas. Införande väntas under 2024.					
Beslutad åtgärd 14	Besluts-datum	Diarie-nummer	Prognos effekt under året, mnkr	Beräknad total effekt, mnkr	Hittills uppnådd effekt, mnkr	Beskriv förväntad effekt
Ta fram ett ställningstagande om systematiserat nätverksarbete	2023-08-30	Soc 772/2023				Frigörande av enskildas egna resurser som kan ersätta eller komplettera insats.
Kommentar:	Ställningstagandet är framtaget och ska kommuniceras.					

Beslutad åtgärd 15	Besluts-datum	Diarie-nummer	Prognos effekt under året, mnkr	Beräknad total effekt, mnkr	Hittills uppnådd effekt, mnkr	Beskriv förväntad effekt
Ta fram ett ställningstagande om prioritering vid val av insats och utförare	2023-08-30	Soc 772/2023				Tydligare styrning och bättre förutsättningar för verksamhetsuppföljning. Stöd till socialsekreterare.
Kommentar:	Koppling till åtgärd 14. För att understödja ställningstagandet ska också checklistor inför val av insats och utförare tas fram.					
Beslutad åtgärd 16	Besluts-datum	Diarie-nummer	Prognos effekt under året, mnkr	Beräknad total effekt, mnkr	Hittills uppnådd effekt, mnkr	Beskriv förväntad effekt
Förändrad målgrupp ungdomsboende, båda är könsmixade	2023-03-21	Soc 437/2023				Högre beläggning, förbättrad matchning
Kommentar:	Åtgärden är genomförd. När individer bedöms ha behov av plats i ett könsseparat stödboende genomförs insatsen av extern utförare. Båda stödboendena har sedan sommaren 2023 såväl killar som tjejer i verksamheten.					
Beslutad åtgärd 17	Besluts-datum	Diarie-nummer	Prognos effekt under året, mnkr	Beräknad total effekt, mnkr	Hittills uppnådd effekt, mnkr	Beskriv förväntad effekt
Förändrad hantering och organisering av individärenden i nämnd och utskott.		Soc 1361/2023				Högre rättssäkerhet, förenklad administration, kortare nämndssammanträden, lägre arvodeskostnader.
Kommentar:	Åtgärden är genomförd under året. Beskrivning och hypoteser om effekter har sammanställts. Ekonomisk effekt följs upp år 2024. Budget 2024 är anpassad till ny förväntat nivå.					

Bilaga 3 Sammanfattning av nämndens måluppfyllelse

Denna sammanfattning omfattar de strategiska mål som fullmäktige angett att Socialnämnden ska bidra till.

Strategiskt mål 1: Varje nämnd ska ha en budget i balans och dess verksamheter ska bidra till en god ekonomisk hushållning		
Nämndmål	Bedömning måluppfyllelse	Kommentar
1.1 Socialnämndens kostnader överskrider inte det ekonomiska utrymmet.	Uppfylls ej	<p>Nämndmålet för 2023 anses inte uppfyllt, trots att indikatorernas målvärden uppnåtts.</p> <p>Nämndens ekonomiska situation bedöms i huvudsak bero på att de senaste årens förändringar i kommuninnevånarnas behov och den alltmer komplexa problembilden som verksamheten hanterar, är mer resurskrävande än vad nämndens tilldelade ekonomiska ram räcker till. I denna bedömning finns många parametrar och variationer i orsaker och åtgärder. Verksamheterna arbetar aktivt och långsiktigt med en lång rad åtgärder och genomlysningar i syfte att motverka fortsatta kostnadsökningar.</p> <p>Nämnden förväntar sig dock inte att kunna effektivisera bort det ackumulerade ekonomiska underskottet, utan bedömer att den ekonomiska ramen även behöver förstärkas.</p>
Strategiskt mål 2: Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en trygg och säker arbetsmiljö som bidrar till ett hållbart arbetsliv		
Nämndmål	Bedömning måluppfyllelse	Kommentar
2.1 Socialnämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare.	Uppfylls	<p>Samtliga mått som följs inom målet visar på en tillräckligt stabil situation för befintliga medarbetare.</p> <p>Nämndens utmaning är främst att kunna rekrytera medarbetare med relevant erfarenhet, som inte bara uppfyller de formella kraven.</p>

		<p>Utmaningen är särskilt stor i verksamheter med schemalagt arbetstid utanför kontorstider.</p> <p>När verksamheter periodvis har en hög andel medarbetare med mycket begränsad erfarenhet av yrket, målgruppen och organisationen riskerar det få negativa effekter på flödet i handläggningen och tillgången till resurser för interna insatser, samtidigt ställer det höga krav på goda förutsättningar i ledarskapet.</p>
Strategiskt mål 5: Det ska råda nolltolerans mot mobbing och kränkande behandling		
Nämndmål	Bedömning måluppfyllelse	Kommentar
5.1 Socialnämnden har ett systematiskt arbetssätt för att uppmärksamma och åtgärda avvikelser.	Uppfylls	Under året har förberedelser gjorts för att nyttja möjligheterna till det samlade avvikelshanteringssystem som finns i den nya versionen av verksamhetssystem som ska implementeras 2024.
Strategiskt mål 6: Kommuninvånare som står utanför arbetsmarknaden ska snabbare komma i egen försörjning		
Nämndmål	Bedömning måluppfyllelse	Kommentar
6.1 Socialnämnden ger vid behov enskilda stöd att etablera kontakt med Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden.	Uppfylls	Verksamheten har tillsammans med Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningens Verksamhetsområde Försörjning upprättat en struktur för aktuella samverkansforum mellan förvaltningarnas verksamheter. Syftet är att underlätta samordning i enskilda ärenden, och underlätta medborgarens kontakter. Verksamheterna har återkommande övergripande samverkansmöten som fungerar som styrning och uppföljning av övriga forum, så att dessa löpande utvecklar de gemensamma processerna.

Strategiskt mål 7: Antal och andel personer som är beroende av långvarigt försörjningsstöd ska minska		
Nämndmål	Bedömning måluppfyllelse	Kommentar
7.1 Socialnämnden ger vid behov enskilda stöd att etablera kontakt med Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden.	Uppfylls	Verksamheten har tillsammans med Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningens Verksamhetsområde Försörjning upprättat en struktur för aktuella samverkansforum mellan förvaltningarnas verksamheter. Syftet är att underlätta samordning i enskilda ärenden, och underlätta medborgarens kontakter. Verksamheterna har återkommande övergripande samverkansmöten som fungerar som styrning och uppföljning av övriga forum, så att dessa löpande utvecklar de gemensamma processerna.
Strategiskt mål 8: Örebro kommun ska förebygga och motverka utanförskap, psykisk ohälsa och social utsatthet		
Nämndmål	Bedömning måluppfyllelse	Kommentar
8.1 Socialnämnden tillhandahåller, med utgångspunkt i evidensbaserad praktik, insatser som förebygger och motverkar utanförskap, psykisk ohälsa och social utsatthet.	Uppfylls	I princip alla insatser nämnden tillhandahåller i form av uppsökande arbete, skydd, stöd, vård och behandling går ut på att minska och motverka utanförskap, psykisk ohälsa och social utsatthet. I sammanhanget är de verksamheter och insatser som kan tillhandahållas utan föregående biståndsbedömning väsentliga för medborgarnas tillgång till stöd. Målet innebär att upprätthålla förutsättningar för detta.
Strategiskt mål 9: Välfärden i Örebro kommun ska hålla hög kvalitet		
Nämndmål	Bedömning måluppfyllelse	Kommentar
9.1 Socialnämnden har ett systematiskt kvalitetsarbete.	Uppfylls	Socialstyrelsens formella författningskrav på socialtjänstens kvalitetsledningssystem är uppfyllda. Alla delar i det systematiska

		kvalitetsarbetet är föränderliga vilket innebär att arbetet med att skapa och upprätthålla ett relevant kvalitetsledningssystem med nödvändighet bedrivs kontinuerligt. Med en systematik på plats finns bättre förutsättningar för att säkerställa en hög kvalitet, samt upptäcka och åtgärda brister som uppstår.
Strategiskt mål 10: Det ska vara tryggt att bo, leva och verka i Örebro kommun		
Nämndmål	Bedömning måluppfyllelse	Kommentar
10.1 Socialnämnden säkerställer att personer som söker hjälp för att de utsätts för eller riskerar utsättas för hot och våld, får skydd och stöd i skälig tid.	Uppfylls	<p>Utvecklingsarbetet för att säkerställa kommuninvånarens skydd mot hot och våld fortsätter.</p> <p>Under 2024 väntas ny lagstiftning som på ett genomgripande sätt kommer förändra förutsättningarna rörande insatser i skyddat boende, bland annat rörande barn. I förberedelserna för detta har behov identifierats av utökad samverkan och samordning med såväl skola som hälso- och sjukvård.</p> <p>Erfarenheterna från arbetet med GVI visar på behov av att utveckla nämndens eget utbud av socialt stöd till personer som vi bryta en kriminell livsstil. Utvecklingen sker i samverkan med Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden, för att underlätta legal försörjning och tillträde till utbildning och arbetsmarknad.</p>
10.2 Socialnämnden säkerställer att personer som söker och beviljas hjälp för missbruksproblem får stöd eller behandling i skälig tid.	Uppfylls	Den uppstartade mätningen för att följa utvecklingen har gett tidigare okänd information om faktisk väntetid för medborgare. Utifrån resultatet har möjligheter till justeringar i arbetssätt identifierats, som kan leda till att tiden kortas ytterligare och därmed genomströmningen öka.

Strategiskt mål 11: Örebro kommun ska inte ha några utsatta områden, riskområden eller särskilt utsatta områden		
Nämndmål	Bedömning måluppfyllelse	Kommentar
11.1 Socialnämnden har verksamhet som i samarbete med andra bedriver socialt arbete i Vivalla.	Uppfylls	Under året har nämndens lokalt baserade verksamhet i Vivalla omformats till <i>Råd och stöd Vivalla</i> , och därmed bytt inriktning från myndighetsutövning till utförarverksamhet. Under hösten har en samverkansinriktad verksamhet byggts upp, med målet att ge föräldrar och familjer attraktiva erbjudanden om att tillhandahålla lättillgängligt stöd. Ett nära samarbete har etablerats med förskolor och skola i området.
Strategiskt mål 16: Inom Örebro kommunkoncern ska energiförbrukningen minska och energieffektiviseringen öka		
Nämndmål	Bedömning måluppfyllelse	Kommentar
16.1 Socialnämndens energiförbrukning för 2023 är lägre än 2022.	Uppfylls	Alla enheter har arbetat med kommunens stödmaterial i arbetet för en ekologiskt hållbar verksamhetsutveckling, den sk Miljöchecklistan. Verksamheterna arbetar vidare med valda aktiviteter utifrån den genomgång checklistan stödjer.

Bilaga 4 Beläggning eget utförande

Nämndens egna boenden har en total ackumulerad beläggning för helår på 87 procent. Boenden med kortare vistelsetid har lägre beläggningsgrad då personer inte kan flytta in och ut samma dag. Behovet av dessa platser varierar även i större utsträckning.

Önskad beläggningsgrad på boenden är 95 procent. Boenden med kort insatstid har få platser vilket gör att en tom plats ger stort utslag. Bedömningen är att beläggningsgraden därmed kommer att vara lägre.

Tabellen nedan visar beläggning per månad samt ackumulerad beläggning 2023 och 2022. Verksamheterna är grupperade som nämndens HVB-hem för ungdomar – med längre behandlingstider och akuta placeringar, Stödboende för unga – med relativt långa insatstider, Stödboende för vuxna – med korta och längre boendetider, samt Referensbostad för vuxna – med relativt långa boendetider.

Beläggningsgrad % 2023	Platser	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec	Ack 2023	Ack 2022
HVB (Ungdom)	29	94	90	99	105	101	88	73	73	69	79	90	98	88	92
Stödboende Ungdom	21	66	79	79	70	88	82	79	83	79	75	88	94	80	85
Stödboende Vuxen	51	84	73	81	64	72	80	86	83	87	87	78	79	79	84
Referensbostad (Vuxen)	14	100	100	100	100	100	100	100	100	100	90	100	100	99	99
Totalt (ovägt medelvärde)	115	86	85	90	85	90	88	84	85	84	83	89	93	87	90

Gruppbehandling i öppenvård

Öppenvårdsgrupperna har en total ackumulerad beläggning på 76 procent för helår.

12-stegsgruppen och KBT-gruppen har 8 platser var, de har dock inte fullt hela månaden.

Beläggningsgrad % 2023	Platser	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec	Ack 2023	Ack 2022
Gruppbehandling Vuxen	16	88	100	106	81	69	75	81	44	63	81	63	63	76	77